

Köves út

„Az a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő.” (Zsolt 118,22)

Ha egy kő az út közepén fekszik, útban van, az ember legjobban teszi, ha gyorsan az út szélére löki, nehogy bajt okozzon. Ha egy kő élei nincsenek szépen lekopva, bajt okozhat, megvághatja az ember kezét, vagy egy állat lábát. Ha egy kő nincs megfaragva, értéke összehasonlíthatatlanul kevesebb a szobrokénál. Egy kő, hacsak nem valamilyen értékes anyagból való, önmagában semmilyen figyelmet nem érdemel.

Egy kő ki tudja mennyit kell várjon arra, hogy valaki megtalálja, és értékesnek lássa, vagyis meglássa benne azt, ami ott rejlik a felszín alatt. Évszázadokat heverhet félre dobva az út szélén, mígnem valamikor valaki megtalálja, és arra a helyre illeszti, ahová kezdettől fogva való volt. Megvetetből hirtelen a legfontosabbá válik.

Ez Krisztus, akiben e zsoltárba rejtett prófécia is beteljesedett. Az ő sorsa a mi életünket is átformálja.

És ki tudja, mennyi ideig várhatnánk mi is azt, hogy ránk találjanak, értékesnek lássanak, a bennünk rejlő lehetőségeket a felszínre hozzák, ha nem lenne Krisztus, aki mindezt értünk már megélte. Megvetett volt, még tanítványai is elfordultak tőle, ki árulással, ki tagadással, ki csak néma távolléttel. A keresztre jutott az emberi gonoszság legnagyobb gyűlölet-hullámaival. De Isten sarokkőve lett ő, akiben az egész teremtés visszacapja a stabilitást.

Életünk útján néha úgy érezzük, egy kőtengeren kéne átjutnunk. Már szinte utunk sincs, csak akadályok mindvégig. Olyan jó tudni,

hogy Isten nem ezt látja, amikor az életünket nézi. Számára mindaz, ami előttünk fekszik, és amit mi elkerülnénk, mert akadálnak látjuk, az lehetőség, ajándék, csak éppen el van rejtve. Krisztust is fel kell ismernünk, megvetettségéből a mi életünk sarokkőve is lehet, hogy stabilitást és értéket adjon. Böjti utunk is ebben segíthet.

Pelikán András

Lélek-zet

A Sátán és a Kereszt

„Ettől fogva kezdett Jézus nyíltan beszélni a tanítványainak arról, hogy Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Péter ekkor félrevonta őt, és feddeni kezdte: Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled! Ő pedig megfordulva ezt mondta Péternek: Távozz tőlem, Sátán, kísértesz engem, mert nem Isten akarátára ügyelsz, hanem az emberekére.

Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Vagy mit adhat az ember váltságdíj a lelkéért? Mert eljön az Emberfia az ő Atyjának dicsőségében angyalaival együtt, és akkor megfizet mindenkinek cselekedetei szerint.” (Mt 16,21-27)

Újra itt van a böjt. Az egyház, mint egykor Keresztelő János csontos ujjja a Jordán partján, odamutat a golgothai keresztre: íme az Isten Báránya, aki meghalt bűneinkért! A mai ige is a keresztre mutat. A Sátán és a kereszt viszonyáról beszél, mégpedig két vonatkozásban: Jézusnál és az embernél.

1. Mit mond az ige a Sátán és Jézus keresztje viszonyáról?

a) A Sátán csinálja a keresztet. Ez az ige első felelete.

Eddig is beszélt Jézus tanítványainak arról, hogy szenvedés vár rá és ezzel együtt a tanítványokra is, eddig azonban csak sejtette, hogy egyszer vége lesz a menyegzőnek, elvételük tőlük a völgyé, s akkor majd böjtölni fognak a tanítványok (Mt 9,15). Most azonban már nyíltan beszél. Megmondja szenvedése helyét. Jeruzsálemben fog a szenvedés rászakadni. Megmondja, hogy kik fogják meggyötörni: a vének, főpapok és az írástudók. Megmondja, hogy mi fog állani szenvedése: meg fogják őt ölni. Ez már félreérthetetlen beszéd. A tanítványok nem akarnak hinni a fülüknek. Ezért eresztik is el a fülük mellett, hogy megmondja Jézus: harmadnapon fel fog támadni. Elképzelhetetlennek tartják, hogy ez legyen Jézus sorsa.

Nagypéntek emberileg tényleg érthetetlen is. Ha a főpapok és írástudók bosszúvágya emberileg valamiképp meg is magyarázható, ki talál magyarázatot Júdás árulására, a tanítványok gyávaságára, a Jézus által meggyógyított emberek hálátlanságára, az öt nappal azelőtt még virágokat szóró kezek ökölboszorulására, a hozsannák „Feszítsd meg!”-gé változására,

Pilátus tehetetlenségére, a csöcselék szenvedélyes dühkitöréseire? Nincs nagypéntekre más magyarázat, mint amit János mond Júdás ábrázolására: Bement Júdásba a Sátán (Ján 13,17). Nagypénteken belebújt az emberekbe az ördög. A főpapokat és az írástudókat addig ingerelte, míg el nem felejtették, hogy ők lennének a törvény őrei. Júdás agyát elködösítette a pénz szerelmével, a tanítványok elé fekete ecsettel felrajzolta a halálveszedelmet és megijesztette őket, az egészségesekkel elfelejtette, hogy betegek voltak, a tömegben szadista vágyak emésztő tüzet szította fel, Pilátus alatt pedig elkezdte ingatni a trónt, hogy elvegye biztonságérzetét. A pokol tátotta ki száját azon a napon, s az ördögök gátlás nélkül úzték borzalmas játékokat. Az ő dühük freckelt rá akkor az Isten Fiára.

b) A Sátán meg akarja akadályozni a keresztet. Akármilyen ellentmondónak látszik is, ez az ige második felelete.

A Sátán tudja jól, hogy Jézus azért jött, hogy az ördög munkáit lerontsa, hogy a bűn foglyait vére által megváltva kiszabadítsa, ezért mindenáron meg akarja akadályozni a váltságot, a keresztet.

Először ígéretéssel akarja rávenni, hogy halál helyett válassza az életet, szolgálat helyett az uralkodást, kereszt helyett a trónt. A pusztai kísértéskor ezért kínálja fel neki a világ minden országát és azok dicsőségét (Mt 4,8-9).

Mikor ez nem sikerül, akkor ijesztgetéssel akarja visszatartani a kereszt vállalásától. Ez az ige elég kóstolót ad nekünk abból, hogy mennyire tudta előre Jézus mindazt, ami rá vár.

Nem kell nagy képzelő erő ahhoz, hogy elgondoljuk, mennyire meg tudta mutatni a Sátán Jézusnak nemcsak a világ minden dicsőségét, hanem a kereszt minden borzalmát is.

Mikor ez sem sikerül, Péter féltő szeretetén keresztül akarja visszatartani. A legalkalmasabb pillanatot választja ki rá. Mikor Cezarea Filippinél egy bizalmas beszélgetésben Pétert megszálja a Szentlélek, s boldogan tesz bizonyosságot arról a hitről, hogy Jézus a Krisztus, az élő Istennek Fia, akkor szállja meg ugyanezt a Pétert, megragadhatja vele Jézus karját, bizalmas magánbeszélgetésre félreviszi, s ott suttogva, de szenvedélytől izzó szavakkal mondatja neki: Nem eshetik ez meg tévéled. Nem szabad meghalnod. A halál megakadályoz messiási küldetésed végrehajtásában. Szemében izzik, szavában perzsel a Jézus iránti féltő szeretet. Jézuson kívül aligha vette volna észre valaki, hogy a szeretet angyalának ruhájában álcázott Sátán beszél hozzá, hogy megakadályozza a keresztet.

Mikor ez sem sikerül, akkor szabadjára ereszti a Sátán minden haragját. A kiszolgáltott Jézust nagypénteken üti, vágja, köpködi, csúfolja, hátha megtöri ellenállását, s megfutmodik a kereszt elől. Mindhiába.

Amikor ez sem sikerül s áll már a kereszt, még akkor is próbál a Sátán egy utolsó támadást. Az önérzetét akarja felkorbácsolni. Csúfoló szájakon keresztül kiáltja felé: Szálljon le most a keresztről és majd hiszünk neki! (Mt 17,42). Le tudott volna szállani. Más az Ő helyében le is szállt volna és szétütött volna közöttük, Jézus azonban maradt a kereszten.

c) Miért nem tudta a Sátán megakadályozni a keresztet?

Mert Jézus nem állott vele szóba. Akár személyesen lépett hozzá, akár Péterbe bújva, mindig ez volt a fogadtatása: Távozz tőlem, bántásomra vagy nékem!

Mert Jézus mindig az Isten dolgaira gondolt, arra a nagy „kell”-re (21. v.), amellyel őt az Atya a váltság munkájára küldte.

És mert arra a dicsőségre gondolt, mely reá a kereszt után várni fog: a feltámadásra (21. v.) és a dicsőségben való visszajövetelre (27. v.).

Így lett a kereszt a váltság ténye, az üdvösség útja, Krisztus győzelme, nem pedig a Sátán győzelme és Krisztus bukása.

2. Beszél az ige a Sátán és az ember keresztje egymáshoz való viszonyáról is.

A Sátán legyőzése után Jézus beszél tanítványainak arról, hogy Ő vállalja az ember keresztjét, meghal bűneinkért, de az embernek is vállalni kell Krisztusért a keresztet. Érte minden lemondást, önmegtagadást, minden szenvedést, még életünk elvesztését, a halált is vállalnunk kell. Jézus nagyon jól tudja, hogy a Sátán ezt a keresztthordozást is meg akarja akadályozni, ígéretéssel, ijesztgetéssel, baráti tanáccsal, ezer meg ezer praktikával. Nálunk könnyebben megy a dolga, mert erősebb, mint mi, de vele kapcsolatban is igaz az ige: „Istennel győzedelmet nyerünk, s ő tapodja el ellenségeinket” (Zsolt 60,14). Jézus a Sátán legyőzője, de az övéi is örömmel tehetnek bizonyosságot arról, hogy még az ördögök is engednek nekik a Krisztus neve által (Lk 10,17).

Mivel győz a Krisztus híve a Sátán fölött?

a) Isten dolgaira gondol (23. v.). Ez a szempontja, amellyel megítél mindent. Nem a test, hanem a lélek, nem a boldogság, hanem az üdvösség a fő. Ami a lélek javát és az üdvösséget elősegíti, az nála szívesen látott vendég, még ha a szenvedés fekete ruhájában köszönt is be hozzá. Ami a lélek kárára szolgál, s az üdvösség útján hátráltat, az ellenség akkor is, ha a gyönyört hozó jó barát képében jelentkezik is.

b) Gondol arra, hogy az ördög mindig rossz vásárt ajánl az embernek. A 26. vers ezt mondja: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” Ha egy óriási mérleg egyik serpenyőjébe beletennék az egész világot, a másikba pedig csak lelkem egy kis darabkáját, lehúzná a lelkem kis darabja a mérleget. Ha e világon minden föld nekem teremne, minden hegy nekem ontaná kincseit, minden gyár nekem dolgozna, minden pult mögött nekem szednék az áruért a pénzt, ha igazában én lennék a világ ura, s ezért nem kérne a Sátán tőlem csak egy kis darabot a lelkemből, akkor is becsapna engem. Ő csinálná a jobb vásárt, én a rosszabbat. Az ördög ravasz boltos. Eddig még mindenkit becsapott, aki szóba elegyedett vele. Én sem lennék kivétel.

c) Gondol arra, hogy egyszer lesz ám számonkérés is. A 27. vers szerint „Az embernek Fia eljő az Ő Atyjának dicsőségében, az ő angyalaival; és akkor megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint”. Megtagadja azt, aki itt

megtagadta Őt. Sátán prédájának dobja oda azt, aki itt önmagát dobta oda Sátán prédájául. Ott azután nem lehet magyarázkodni. Mentségeinkkel elő sem merünk állani, azok széthullanak, mint a szappanbuborékok. Fogadkozásainkkal elkéstünk. Aratjuk azt, amit vetettünk.

d) Gondol arra, hogy egyszer lesz ám jutalom is. Mi, evangélikusok, nagyon félünk a jutalom szótól. Attól tartunk, hogy a kegyelemből hit által való megigazulás alaptanítása ellen vétünk és a cselekedetek pártjára állunk, ha arról beszélünk, hogy Isten megjutalmazza övéit. A Biblia azonban nem fél ettől a szótól. Miért is félne! A jutalom isteni cselekedet és nem emberi mű. Nem lehet követelni, mint járandóságot, mert ajándék, az ajándék pedig nem pere-

síthető. Isten annak, aki elveszíti az életét Krisztusért, mindegy, hogy egyszeri fellobbanásban, mint hősi cselekedetben, vagy a szürke hétköznapok apró vértanúságában, odaajándékozza örökre az életet (25.v.).

Persze mindezek a gondolatok erőteljenek a meg nem tért ember életében. A Sátán egyetlen fuvallatára összedőlnek, mint a kártyavár. De a megváltottak, a kegyelmet nyert bűnösök számára, a győző vitéz Krisztus híveiben diadalmas erővé válnak. Krisztus a Sátán legyőzője. A saját életében, az övéi életében, a mi életünkben is, a te életedben is, az én életemben is. Úgy van? Úgy legyen! Ámen.

Túróczy Zoltán

(1953. február 22., Posztillás könyv, 68-71. o.)

Gondolatok az úrvacsoráról

2020 egyházunkban az úrvacsora éve. Ebből az alkalomból szerkesztettek egy kiadványt, ami minden vasárnapra és ünnepnapra egy-egy rövid gondolatot, vallomást tartalmaz az úrvacsoráról. Ezekből a mondatokból egy-egy istentiszteletünk elején is felolvassunk. Az alábbiakban az év első hónapjaira szánt gondolatokat olvashatjuk.

Új év – új kezdet, új lehetőségek. Mindez a polgári esztendőben csak saját erőből menne. Mi azonban az oltártól mindig az úrvacsorában kapott erővel és energiával indulunk, Isten megújító szeretetével. *(Hafenscher Károly)*

A kenyér és a bor, Krisztus teste és vére által megköstölhatjuk a mennyek országának előízét. *(Sághy Balázs)*

Jézus első csodája a víz borrá változtatása volt – legnagyobb és üdvözítő csodája pedig, hogy a bort az ő véreként kínálja nekünk. *(Bence Imre)*

Úrvacsora: földi részünk a végső valóságból. *(Németh Szabolcs)*

Itt Jézus Krisztus Urunk a házigazda, mi pedig mindnyájan meghívottak, az ő vendégei

vagyunk. Ezért azoknak a testvéreknek is örömmel adjuk át az Úr meghívását, akik nem evangélikus egyházunk tagjai, de saját egyházuk rendje szerint felkészítették a szentség ünneplésére. *(Ittész János)*

Az úrvacsora nem valami féle szomorú kötelesség, hanem a Krisztussal való találkozás örömteli lehetősége. *(Sághy Balázs)*

A szentség az, ahol a lehetőség ajándékká változik. Mindig csak néhány perc, amely napokra, hetekre, egy életre rányomja bélyegét az életemre. *(Béres Tamás)*

Az úrvacsora annak a jele, hogy Isten most is végzi a maga elhívó, megváltó és üdvözítő munkáját a világban. *(Rostáné Piri Magdolna)*

Az úrvacsorában otthon vagyok Jézusnál. *(Kovács Viktor)*

Az úrvacsora nem ünnepi kalács, hanem mennyei kenyér, amely erőt ad, hogy lezárjuk a múltat, és reménységgel induljunk tovább. *(Ittész János)*

Az én oltáromhoz nem hozhatsz mást, csak önmagadat. Itt én is ugyanezt adom neked! (Tubán József)

Az úrvacsora ünnep: a kamasznak egy korty felnőttég, a templomi ünneplő tömegben másodpercnyi intimitás, kórházi elesettségben néhány perc méltóság, a mulandó testben az örök élet kenyere. (Szabó B. András)

Az oltárhoz térdelve úgy vagyunk ott, mint mondat végén a pont: az előző hét befejezve, s amikor onnan felkelünk, újat kezdhetünk. (Pethő-Szűcs Mária)

Urunk vágyva vágyta, hogy együtt legyen övével az utolsó vacsoránál, most pedig vágyódik arra, hogy mi találkozzunk vele oltárnál, egykor pedig ott legyünk mennyei asztalánál. Az úrvacsorában ő maga hív – éljünk vele! (Sefcsik Zoltán)

Rengeteg dolgunk van, néha úgy érezzük, hogy sosem érünk a tennivalók listájának végére. Mekkora ajándék az úrvacsorai hívó szó:

Íme, minden kész, most pihenhetsz. (Pethő-Szűcs Mária)

Ő bocsássa meg mulasztásainkat és vétkeinket, s ajándékozzon meg önmagával jártunkban-keltünkben! (Szebik Imre)

Az úrvacsorai oltár és az örökkévalóságban a királyi menyegző ugyanaz az asztal. A két végén ülünk: a még itt lévők és azok, akik előre menetek. Mindazok, akik nem utasították vissza Jézus meg nem érdemelt, de személy szerint érvényes meghívását. (Hafenscher Károly)

Nem halálra esszük magunkat, hanem életre, ha Jézus asztalának vendégei vagyunk. Nem a mulandó testünket táplálja, mely visszatér a porba, hanem az örök életünket, melyet Isten újjáteremtő szeretetéből várunk. (Hafenscher Károly)

Malom és présház, zúzda és sajtó: tápláló kenyér és serkentő bor születik e helyeken, melyek emlékeztetnek arra, ahogy élet és megváltás termett a vesztőhelyen, a Golgotán. (Cselovszky Ferenc)

Gyülekezetünk életéből

Mit jelent számomra az istentisztelet?

Gyermekkoromban, mikor nagyapámmal együtt mentünk a tízórai istentiszteletre, elsősorban a kapcsolatot jelentette Istennel, ott éreztem igazán, hogy körülöttem van. Hiányzott, ha nem tudtam valamiért részt venni azon a vasárnapon, és önszántamból akartam ott lenni hétről hétre.

Mikor megtanultam a reggeli és esti imádságokat, megértettem és átéreztem – persze gyerekfejjel – azokat, az istentisztelet beköltözött a mindennapjaimba és volt nekem saját kis istentiszteletem reggel és este. Sokszor énekeltem – dudorásztam azokat a dalokat, amiket vasárnaponként rendszeresen énekelünk, és ilyenkor ott éreztem magam a padban. Örültem, hogy minden nap beszélgethetek Istennel.

A líceumi évek alatt váltak a szöszékről halott igék útmutatóvá. Vasárnaponként mindig volt valami gondolat, valami tanítás a prédikációban, ami úgy csengett, mintha személyesen nekem szólna (ez a mai napig így van). Egy iránymutatás, egy intés, vagy akár egy fél vers-

nyi idézet a Bibliából átsegít nehéz napokon, lelkesít egész héten, és mélyíti azt a bizonyosságot, hogy a lépéseink iránya és gyorsasága vezetve van. Pusztán nyitottnak kell lenni, és befogadni azt az útmutatást, ami eleve erre rendeltetett, és meg kell hallani a számunkra a pillanatnyi élethelyzetünkre az Úr által küldött legszemélyesebb tanítást. Mert van. Mindig van!

Ezért számomra az istentisztelet most már nem jelent mást, mint a fix pontot. Az életem legfixebb pontját. Az origót, ahová mindig vissza lehet menni, útmutatást kapni, és biztos úton haladni. És visszatérni és újra feltöltődni és hálásnak lenni. Kellenek az életben fix pontok, amibe lehet kapaszkodni. És kell egy, a legfixebb pont. Nekem ez az istentisztelet. Talán ezért is volt az első randevűnk a feleségemmel egy tízórai Istentiszteleten. Kitűztük a közös fix pontunkat. Ehhez az Úrhoz közeli fix ponthoz kötöttük a családunk alapjait és remélem, hogy ez még generációkon keresztül megmarad.

Hirschler Róbert

Megújult gyülekezetünk honlapja

2020 eleje óta megváltozott, kibővült formában működik gyülekezetünk honlapja.

Az új honlap hirdeti az alkalmainkat. Megtalálható egy lista rendszeres alkalmainkról, egy másik pedig naprakészen felsorolja a következő napok eseményeit. Mindezeket helyszín, nyelv és típus szerint is csoportosíthatjuk. A címlapon a legfontosabb alkalmakra külön hirdetés, plakát hívja fel a figyelmet, és a hetenkénti Hírlevél is letölthető.

Sokrétű, gazdag tartalom is található a honlapon. Meghallgatható sok igehirdetés hangfelvétele: Ez lehetőséget kínál arra, hogy a betegség vagy más ok miatt a templomba eljutni nem tudók ilyen módon bekapcsolódjanak az istentiszteletbe. De a résztvevőkben is elmélyítheti az üzenetet az újbóli meghallgatás. Néhány igehirdetés írott változata is olvasható, a korábbi évek televíziós és rádiós istentisztelet-közvetítései is megnézhetőek, meghallgathatóak. Elolvasható még több beszéd, interjú, gyülekezetünk és templomunk rövid története. Megnézhetőek néhány alkalmunk fényképei, gyülekezetünkhöz kötődő tv-műsorok, például 1930-as és 1991-es híradórészletek is. A Christophoros 2008 óta megjelent összes száma elérhető.

Természetesen németül is olvasható leírás a német nyelvű alkalmakról, megtalálható a következő alkalmak aktuális listája, elolvasható a gyülekezet rövid története, számos írás és interjú.

Sokféle információ segíti a gyülekezetünkkel kapcsolatos tájékozódást. Az elérhetősegeken és

az alapvető adatokon (a hivatal és a pénztár nyitvatartási ideje, bankszámlaszám) túl a honlap bemutatja a tisztségviselők és a munkatársak körét. Általános leírás olvasható a kereszteletről, hitoktatásról, konfirmációról, esküvőről, látogatásról, temetésről és a temetőről. Hasznos információk olvashatóak a gyülekezeti élet anyagi támogatásának lehetőségéről és az adó 1%-ának felajánlásáról.

Tovább lépési lehetőséget kínál a Magyarországi Evangélikus Egyház, a soproni evangélikus intézmények és alapítványok saját honlapjára. De ajánlunk olyan oldalakat is, ahol a Biblia és az énekeskönyv interneten is használható, ahol a Luther Kiadó könyvkínálata megtekinthető és megvásárolható, ahol evangélikus hitünk tartalmának részletes ismertetése olvasható, és felhívjuk a figyelmet a Magyar Evangélikus Digitális Tárra, ahol 3589 evangélikus vonatkozású könyv érhető el ingyenesen.

A honlap alapváltozatáról egy kattintással átválthatunk a gyengénlátók és vakok számára készített változatra.

Véleményem szerint a Wahavi Honlaptervezés szép munkát végzett. Köszönjük mindazok szolgálatát, akik hozzájárultak a korábbi és az új honlap elkészüléséhez és frissítéséhez. Szeretettel ajánljuk mindenkinek a sopron.lutheran.hu címen elérhető honlapot, érdemes újra és újra visszatérni az oldalra.

Tóth Károly

Kazuálék egyházközségünkben a 2019-es évben

Keresztelések

Ács Annamária
Andraschek Olivér
Berta Misa Benjámín
Bilous Christian Rudolf
Botos Hanna
Brenner Olivér
Bugledits Márton
Fenyő Márton
Galambos Dániel
Galambos Katalin
Gombor Péter Márton
Grubits Adél

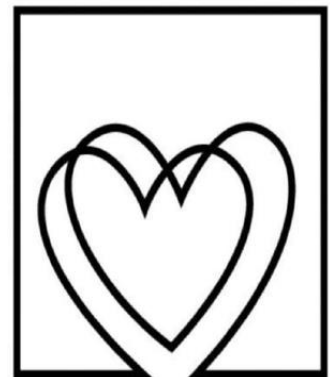
Hackl Hanna Liza
Hadnagy Barnabás
Hadnagy Botond
Heves Heidi Odett
Höfer Flora
Horváth István
íjf. Horváth István
Karó Dorián
Kocsis Noel
Kocsis Zoltán
Körmendi Dominik
Kótai Félix
Kovács Gergely
Kun Csenge
Kun Hanga
Linzer Eliza Melinda
Medgyaszay Dávid
Medgyaszay Izabella
Miklós Maja
Miklós-Fodor Gabriella
Mikó Kristóf László

Molnár Marcell László
Nyárfádi Roland
Pálfi Dóra
Petró Zétény
Preidl Kristóf Fülöp
Regényi Szonja
Sallai Janka
Stefanics Petra
Szabó Patrik
Szalai Lili
Szóráth Detre
Takács Domonik
Tóth Balázs
Tóth Fanni
Tóth Szonja
Vágó Hanga
Vajda Bella Loréna
Vajda Seron Natasa
Vieira Caio
Zsigó Aurélia

Esküvők

dr. Bencze Szilveszter és dr. Szentirmay Andrea
Bene Sándor és Halász Alexandra Ildikó
Boza József és Czecezi Katalin
Domnánics Milán István és Bruckner Barbara
dr. Csoba Dénes és Szabados Szabina
Hári Balázs és Kántor Csilla
Hirschler Viktor és Palcsó Noémi Kata
Horváth Ádám és Bertha Katalin
Kelemen Benjámín és Nagy Bianka
Koczor Bálint és dr. Nyikos Barbara
Kovács Milán és Lovász Szófia
Krahl Timo és Hackl Rita
Motován András és Appelt Bianka

Orosz Péter és
Nagy Veronika
Pájer Gábor és dr.
Gálos Borbála Katalin
Palotai Gábor és
Tóth Adrienn
Posch Dávid és
Csóka Anna
Sáli József és Németh Ildikó
Tóth György és Kiss Tünde
Wellner Zsolt és Világi Petra

Temetések

Adorján Lajosné Deimel Karoline Ilona
dr. Almássy Lászlóné Szemző Róza
dr. Bakk László
Balogh Pálné Turányi Edit
Brenner Márton
Cséry Samuné Balogh Emma Katalin

Döbrösi László
Erdei Hubert
Ernszt Rezső Károly
Fehér Béla
Fekete Lászlóné Huber Hortenzia
Feldinger Nándorné Kanti Magdolna

Fleck Károlyné Pieler Terézia
 Gosztom Konrád
 Hegyi Istvánné Klell Ilona
 Heisenberger Károly
 Heizer Ernő
 Hoffer Egon
 Hoffer Józsefné Unger Paula
 Horváth Lajos
 Huber Ferenc
 Jagadics Józsefné Csitkovics Ilona
 Joó Rudolf
 Káldy Zsuzsanna
 Kelemen Ernő
 Kerese Józsefné Németh Irén
 Kiss Antalné Joó Ella
 Knábel József Gusztáv
 Kőrös Istvánné Gaál Ilona
 Kutrucz Béláné Gulyás Ilona
 Lang János
 Lénárt Martina
 Magyar Balázs
 Marácz Miklós
 Matusz Lajosné Molnár Margit
 Nagy Béla
 Németh Györgyné Weber Hedvig
 Puskás Gyula
 Radics Pál
 Romvári Ferencné Gosztola Izabella
 Ruzsinszky Tiborné Horváth Erzsébet
 Schlögl Kálmán
 dr. Shmilliár Manóné Boronkai Sarolta
 Stoiber József
 Szabó Sándor
 Szakács Olivér

dr. Székely Gáborné Csesznák Denise
 Toldi Lászlóné Mesterházy Lívía
 Tompa Szabolcs
 Udvari Jánosné Bittenbinder Éva Aranka
 Újváry Zoltán
 Varga Ferencné Schrantz Erzsébet
 Vecsera Gyuláné Fenyvesi Ilona
 Vigh Györgyné Tóth Irma
 Wendelin Gyula
 Zügn Tamás

Köztemetéssel búcsúztattuk:

Bősze Ferenc
 Csemez Mihály László
 Egyed Péter Pál
 Gross Reimund
 Günzel Erna Waltraud
 Gyurcsányi Károly Béla
 Jakab Lajos
 Kiss Ferenc József
 Klawon Helmut
 Lewiczki Helga
 Molnár István
 Nemes Tihamér Ottó
 Németh Géza
 Pers Elek László
 Pers Elek Lászlóné Házi Ágnes Erzsébet
 Rafael Jánosné Sipos Éva
 Sándor Lászlóné Csányi Julianna
 Schell Ilse
 Törtl Ferencné
 Vajda Szilvia
 Vasas Péter
 Zsolnai András

Ne féljete!

Igehirdetés a keresztényüldözésen át a keresztény egységig

A Krisztus-hívók egységéért imahét keretében Sopronban 2020. január 22-én a Szent Imre-temp-lomban dr. Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke Németh István atya köz-reműködésével tartottak istentiszteletet püspöki igehirdetéssel az ApCsel 27,23 és Lk 12,22 alapján.

Nagy álmom megélni, hogy együtt vesszük az úrvacsorát, ahogy Jézus hirdette annak idején.
 – kezdte dr. Fabiny Tamás. Hiszen így elfo-gadva egymást kerülhetünk még közelebb egy-máshoz és Hozzá is. Majd így folytatta:

„...ne aggódjatok életetekért, hogy mit egye-tek, se testetekért, hogy mibe öltözködjete,

mert több az élet a tápláléknál, és a test a ruhá-zatnál.” (Lk 12,22-23)

Nagyon ideillő a mindennapokból az üldözött keresztények párhuzama, ahol mit sem számít a felekezeti hovatartozás. Egyiptomtól a Fülöp-szi-getekig érik a keresztény közösségeket olyan erő-szakos támadások, amiket Európában eddig nem

kell elszenvedniük. A Boko Haram, az El Shabab terrrorszervezet az elmúlt években 1125 keresztény templomot pusztított el Nigériában, Kenyában és Líbiában. Kopt keresztényeket mészárolnak le Egyiptomban. Észak-Koreában a rendszeres üldözés, munkatáborokra ítézés oka a másként gondolkodásban rejlő veszély. Eritreában a keresztényeket államellenes összeesküvések gyanújával tüntetik el vagy vonják ki őket börtönökkel a forgalomból. Pakisztánban az egyik legnagyobb arányú a testi brutalitás, megalázás, testi sértés. Már népszerűnek nevezhető az, amit a közel-keleti muszlim államok a keresztény lakosság ellen művelnek.

Ezért mondom Nektek, ne aggodalmaskodjál! Mert ez részekre szabja az embereket, és csak az egységes egész lehet erre a megoldás. Nem a liturgiai eltérések a fontosak, hanem Isten országának az egysége. Krisztus békéje legyen közös mindannyiunkban!

Luthert idézve: „aggodalom nélkül kell Isten kegyelmében bíznod. Mert nem kevésbé vétkezik, aki az ő irgalmában kételkedik, mint aki a maga cselekedeteiben bízik.” (Georg Spalatinak, 1518. febr. 15.)

Hiába tűnik természetesnek a keresztény egység, mint kifejezés, a különböző felekezetek közötti béke megtartása és erősítése egyáltalán nem

magától értetődő feladat. Akkor sem, ha ennek az egységnek Isten lényéből kell fakadnia. Korunkban, amikor újra nagy erővel sújtja támadás a Krisztusban hívőket, továbbá a globalizálódó világban a bibliaitól egészen eltérő értékek kezdenek fontossá válni, egyre hangsúlyosabb feladat a keresztény összefogás, valamint hitünk erősítése. Rá kell ébrednünk arra, hogy akármelyik felekezethez tartozunk is, a célunk egy és ugyanaz: megélni azt a csodálatos egységet, amely Krisztusban a miénk, akkor a világ is el fogja hinni, hogy Krisztus Isten Fia. Tanuljunk aggodalmaskodás nélkül hittel együtt élni!

Mindannyiunk közös érdeke az üldözött keresztények sorsa, hiszen az európai kereszténység jövőjét is meghatározza. Ha a közel-keleti kereszténység elesik, akkor nekünk is sokkal nehezebb lesz. Ezért is gesztus értékű a Magyarországi Evangélikus Egyház 2020-ra megfogalmazott vállalása: az úrvacsora éve, ami a keresztény hit és kultúra megőrzésének, az egyház belső megerősödésének és széles körben értelmezett emberi közösség építésének is a lehetőségét rejti magában.

Csiszár Ágnes

fotó: Csűry Csaba

A magyar kultúra napja Sopronban

„Szolga csak egy van, az Isten” címmel ünnepi előadást tart Weöres Sándor műveiből Gryllus Dániel Kossuth-díjas előadóművész és Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök. Közreműködött a Fidelissima Vegyeskar és Molnár Anikó színművész, drámapedagógus. Az ünnepség január 22-én, 18 órakor kezdődött a Soproni Egyetem Erzsébet utcai épületének Béres-termében. A szervező a Keresztény Értelmiségi Szövetsége soproni csoportja, a Magyarországi Luther Szövetség soproni csoportja és a Soproni Kálvin Kör. Főszerkesztőm kérésére az evangélikus hírportálnak egy szubjektív változat is készült. Mindkettőt olvassák szeretettel.

Szolga csak egy van...

A Magyar Kultúra Napja dr. Fabiny Tamással és Gryllus Dániellel Sopronban

„Minden évben valamilyen felekezethez tartozó kulturális értelmiségi egyesület szervezi Sopronban a magyar kultúra ünnepét, az idén az evangélikusokra jutott ez a szép feladat – mondta Pelián András, a Soproni Evangélikus Egyházközség igazgató lelkésze. Úgy gondoltuk, a „Szolga csak egy van, az Isten” az az előadás, amelyik legmarkánsabban kötődik egyházunkhoz és a magyar kultúrához is, mindemellett hiteles, értékes üzenetet ad át a közönségnek”.

Gryllus Dániel küldetése az, hogy a magyar kultúra gyöngyszemeit közel hozza az emberekhez. Fabiny Tamás ezt a két szót választotta püspöki jelmondatául: „A Lélek segítségével nekünk az őrzésre és a megújításra kell törekednünk.”

Ők ketten Weöres Sándor költészetén át alázattal megőrizve-megújítva adták át a magyar kultúrát duójukban, ami az est tartalmának első szintje volt. A Kossuth-díjas magyar zeneszerző, előadóművész, zenész és az evangélikus lelkész, teológus, püspök, aki író is, költő is párbeszédére épülő összeállítás a Kossuth- és Baumgarten-díjas magyar költő, író, műfordító, irodalomtudós Weöres Sándor születésének századik évfordulójára készült. Először szülőfalujában, a vasi Csöngén hangzott el 2013-ban, azóta éli önálló életét az ország különböző településein.

A szó és a zene teljes összhangjában segített közelebb kerülni az ő Istenkapcsolatának megismeréséhez, Csöngéhez fűződő kötődésének költészetét gazdagító hatásához. Második rétegben mindeközben Dr. Fabiny Tamás is megosztotta gondolatait, érzéseit a versekhez kapcsolódóan a költőről és a faluról, ahol édesanyja is született, élt.

Az egyház kultúrateremtő szerepe minden időben nagyon nagy volt. Emellett a mai este arról is szólt, hogy mit jelentenek a versek a hitélet szempontjából.

Bizonyságul a *Fű, fa, füst* és a *Nyári este* című verseket idézték az előadók. Az utóbbi vers refrénjét a közönség együtt énekelte Gryllus Dániellel, aki harmadik szinten mesélt Weöres Sándornak a Kaláka együttesrel való kapcsolatáról.

Ismét közös éneklésben hangzott el: „Amit

nekem adsz, mindenkinek adod, hirdeti a földi hatalom. Amit mindenkinek adsz, nekem adod, hirdeti az égi hatalom” (Földi és égi hatalom) – ringatózott a közönség a lelkész aláfestő kézjátékára.

Weöres Sándor megénekelte a teremtett világ áhíttal csodált végtelen szépségét, amiben Jézus az eget és a föl-

det köti össze, személyében a teremtő Isten le-
hajolt az emberhez. Ebbe jókedvűből bele-
teremtette az embert, megadva neki arra, hogy
megkeresve megszólíthassa Őt. Igaz, mindket-
tőtől a ma embere eléggé eltávolodott.

Erről így vallott a *Rongyszőnyeg* 13. versében,
az est című darabjában:

*„Én is világot hódítani jöttem / s magamat meg
nem hódíthatom,/ csak ostromolhatom nehéz kövek-
kel, / vagy ámíthatom és becsaphatom. / Valaha én is
úr akartam lenni; ő bár jó szolga lehetnék!/ De jaj,
szolga csak egy van: az Isten,/ s uraktól nyüzsgő a
végtelenség.”*

A szülőföld költészetre tett hatása után a
személyes istenhit és az istenkeresés élményét
magukba foglaló versek felidézése következett.
Az előadó a Szentháromságon keresztül mu-
tatta be Weöres Sándornak az Isten szépségét
megéneklő verseit.

*„... Vonj hevesebben! ön-erőmből / nem jutok én
soha hozzád.”* (Vonj sugaradba)

Weöres áhítattal állt a teremtett világ szép-
sége és határtalansága előtt, megénekelte az
Atya, a teremtő Isten szépségét.

Dr. Fabiny beszélt a Krisztus-kereső
Weöresről, és arról, hogy a művészet Isten aján-
déka, a művész pedig Isten eszköze. *„Van néha*

olyan pillanat / mely kilóg az időből” – írja az Örök
pillanat című versében, majd folytatja a pillana-
tok jellemzésével, és a summázattal: *„jövője
nincs és múltja sincs, / ő maga az öröklét.”* Azok-
nak a pillanatoknak a háttere izgatta, melyek
maradandókká válnak az ember életében, noha
nem feltétlenül mutatkozik meg világosan a
felszínen is, hogy miért. *„A Szentlélek a rende-
zetség lelke, aki a káoszból képes rendet te-
remteni”* – fogalmazta meg Fabiny, majd
Gryllus megszólaltatta a *Ha nézem a világot*
című verset.

A teológus-költő Orbán Ottó Merülő Orfeu-
százból idézett, amit a 75 éves Weöres Sándor-
nak írt:

*„...A kis madárember testében a természet mo-
zarti csodát/ üzemeltetett – talán szeszélyből, talán
szándékosan, hogy megmutassa, nincs minden kér-
désre válasz...”*

és a zeneszerző a *Bolero* című verssel zár, a
termet megtöltő közönséggel: *„Mind elme-
gyünk, a ringatózó fák alól mind elmegyünk,/a párás
ég alatt mind indulunk a pusztaságon át/a száraz ég
alá, ahányan így együtt vagyunk...”*

Csiszár Ágnes

fotó: Csűry Csaba

Így lett kerek a világ

A magyar kultúra napja dr. Fabiny Tamással és Gryllus Dániellel Sopronban

A 2020-as évben A magyar kultúra napjának soproni megünnepléséről már volt hír. Azt azonban már kevesen tudják helyesen, hogy ennek ötlete Fasang Árpádtól (1942-2008) származik, aki zongoraművész, kulturális diplomata, Magyarország volt UNESCO-nagykövete, a Deák téri Evangélikus Egyházközség presbitere volt.

A Kossuth-díjas magyar zeneszerző, előadóművész, zenész Gryllus Dániel küldetése a magyar kultúra gyöngyszemeinek átadása. Dr. Fabiny Tamás evangélikus lelkész, teológus, püspök, aki író is, költő is püspöki jelmondatul az őrizni és megújítani szavakat választotta. Személy szerint is elfogult vagyok mindkettővel: egyrészt a Mikó István és Gryllus Dániel alapította Kaláka együttesen nőtt fel még az én nemzedékem, másrészt a püspök „Ajtórényi zsoltár” kötete hitről, kételyről, útkeresésről és megérkezésről sok nehéz helyzeten segített már át életem során. Így aztán várakozó szívvel indultam a kettejük párbeszédére épülő összeállításra a Kossuth- és Baumgarten-díjas magyar költő, író, műfordító, irodalomtudós Weöres Sándorról Sopronban A magyar kultúra napján. Ez először szülőfalujában, a vasi Csöngén hangzott el, ott, ahol a püspök édesanyja is élt.

A szó és a zene teljes összhangjában segített bizonyonnyal mindenkinek közelebb kerülni az este mindhármuk istenkapcsolatához, a vasi lélek szépségéhez és a weöresi cél átadásához. A lélekközeli pillanatok mindig azok, amikor egyszer csak repül velünk az idő, és az az érzésünk, hogy mi már valahol így együtt találkoztunk. Néha egy este többet ér, mint egy egész esztendő.

Weöres Sándor 1970 decemberében a Vigilia „Ki nekem Jézus?” körkérdésében így vallott Krisztusról: „Számomra csak egy ember létezik: Jézus. Jézus létezik – és létezik mindazokban, akik benne és általa léteznek. Azért írok, mert jobban, pontosabban ki akarom fejezni az azonosságot Jézussal bennem és másokban. Fűtyülök rá, hogy hányan olvassák, vagy hányan nem olvassák a verseimet. Egyetlen célom: egy fokkal közelebb hozni a jó akaratú, érzékeny olvasót ehhez az azonossághoz, a Jézussal való egységhez.” (862. oldal. Online elérés: https://vigilia.hu/pdfs/Vigilia_1970_12_facsimile.pdf#page=63)

Kettejük estjéről, a versek szépségéről már kétezer-hétszáznyolcvan találat van az interneten. Arról azonban nem sok szó esett, hogy mindeközben a püspök játékos kézjelzések során és mondatonként összerakosgatta a teremtő, megváltó és megszentelő Isten és a természet csodavoltát. Megfogalmazta az egyház lényegét, benne a mi küldetésünkét is, az Ő jelmondatát is: „A Lélek segítségével nekünk az őrzésre és a megújításra kell törekednünk.” választotta. Hitünk lényege nem csak vallási erőfeszítéseinkben, hagyományainkban, szokásainkban van, hanem abban az Istentől való megragadottságban, mely mélyen áthatja és megújítja az emberi életet. Hitünk és lelki életünk válasz Isten felénk fordulására. Mert a Krisztusban való hit lényege a szeretet. Az ökumené kapcsán gondoljunk arra, hogy beszélgetőtársuknak szegülő különleges vándor nem más, mint maga Jézus. Ez az ökumenikus párbeszédnek is a lényege! Mind zarándoklaton vagyunk, így vándorolunk, miközben egymással is beszélgetünk, de az igazi csoda az, hogy maga Jézus is bekapcsolódik ebbe a beszélgetésbe. A tapasztalat szintjébe tartoznak az életeseményeink, amit átélünk, amit átérzünk, minden, a tapasztalat szintje. A második szint az értelem szintje. Ahogyan a tapasztalatainkat értelmezzük, amilyen értelmet, jelentést, jelentőséget tulajdonítunk annak, amit átéltünk. A harmadik szint a hit szintje, vagyis hogy az átélt tapasztalataink, illetve az a jelentés-adás, az az értelem, amit a tapasztalatainkban, az élményeinkben meg tudunk fogalmazni magunknak, milyen viszonyban vannak a hittel. Ezt a hitet most egészen összekötöm Istennel. Tehát az első szint a realitás szintje, második az értelmezés szintje, a harmadik a spirituális szint. Ha lépésekről beszélünk, a megtapasztalás, értelmezés és a hit dimenzió.

Így alkották meg ők ketten együtt zenével és verssel aznap este kerek, teljes egészé a világot Weöres Sándor igézetében a Teremtő sugallata által bevontan.

Csiszár Ágnes

Barkácskör – Bastelkreis

Gyülekezetünkben immár évtizedek óta működik a barkácskör.

Egy maroknyi kis csapat, aki lelkesen, teljes erőből dolgozik. Tagjaink kora 68–93 év között van, ennek ellenére nagyon sok mindennel foglalkozunk.

Összejöveteleinket általában megbeszéljük a terveinket, amit nagyobb részt otthon készítünk el. Apróbb-nagyobb tárgyainkat az adventi vásár alkalmából a templom előterében láthatják, vásárolhatják testvéreink. Ehhez olyan fiatalabb testvérektől is kapunk segítséget, akik az összejövetelre nem tudnak eljönni, de az elkészített munkáikat hozzák.

Ökogyülekezet lévén igyekszünk felhasználni azokat az anyagokat, amit a vásárra kapunk, és az esküvőkről megmaradt díszítőelemeket is, így oldjuk meg évek óta a gyerekeknek a mikulás zsákocskáit is, amit szintén mi töltünk meg nagy szeretettel.

Gondoskodtunk a kemény székekre párnákról, most éppen azon fáradozunk, hogy a viszonylag tarka párnákat lehetőleg egy színűre cseréljük.

Segítünk az ifjúság programjainak megvalósításában pl. hagyma-, krumplitisztítás, fánk-sütés stb.

Ez azonban csak egy része a munkánknak, hiszen évente több alkalommal az összegyűjtött ruhákat válogatjuk, szortírozzuk, majd jelképes összegért továbbadjuk. Ebben a munkában már több segítségünk is van, ilyenkor aktivizálhatók a fiatal családtagjaink, sőt az iskoláink tanulói is. Fiatal erejükkel és lelkesedésükkel is nagy segítségünkre vannak.

Az összegyűjtött pénzt részint az éppen szükséges dolgokra (pl. a konyhában kiegészítő szekrény, a rozsdás tálcák helyett újak, vízforraló stb.), részint a pénztárba fizetjük be gyülekezeti célokra.

A megmaradt ruhák megfelelő helyre juttatásáról is gondoskodtunk. Jutott Ukrajnába, Mikebudára és a környező falvakba, de nagy örömeinkre most decemberben a Sztehlo Gábor Diakóniai Intézetbe is.

Ezen kívül nagy rendszerességgel vasaljuk az abroszokat, rendezzük a konyhát, próbálunk rendet tartani, a már tönkrement dolgokat selejtezni.

Mindannyian erőnkhez mérten megteszünk mindent, abban a reményben, hogy majd lesz, aki a példánkat követi.

Biczó Zsoltné

Deutsche Seiten

Zwischen Glauben und Unglauben

Künstlerische Spurensuche zur Jahreslosung

Die Jahreslosung, also jenes Bibelwort, das uns das gesamte Jahr 2020 über begleiten soll, heißt: „Ich glaube, hilf meinem Unglauben.“ Dieses Wort aus Markus 9,24 ist Bekenntnis und Gebet zugleich. Es klammert sich an Gott und zeugt doch von der Distanz zu ihm. Es zeigt Glaubensstärke und -schwäche. Es ist widersprüchlich – wie wir Menschen es eben auch selbst so oft sind. Mitglieder der Kindergruppe haben hierzu Kunstwerke angefertigt, die zu Weihnachten und zum Jahreswechsel in den deutschen Gottesdiensten erhältlich waren. Gemeinsam mit Jugendlichen aus unserer Gemeinde – die selbst nicht die Künstler der jeweils bedachten Bilder sind – ließen wir die Bilder auf uns wirken und trugen Gedanken zu den Kunstwerken zusammen.

Licht in der Dunkelheit

Der „Kampf“ zwischen Glaube und Unglaube ist vergleichbar mit dem Kampf zwischen Licht und Dunkelheit. Das Nachtmotiv legt zunächst nahe, dass die Dunkelheit, also der Unglaube, bei weitem überwiegt und das

Licht, also den Glauben, unterdrückt. So kann die Dunkelheit beängstigend wirken. Vom Mond ist auch kaum Licht zu erwarten, die letzte Helligkeit am linken äußeren Rand zeigt an, dass der Mond weiter abnimmt und in Kürze Neumond ist, es also eher noch dunkler wird – der Unglaube noch mehr zunimmt. So bleiben die Sterne und Sternschnuppen, die vielleicht nur für ein Mindestmaß an Helligkeit sorgen, die aber doch die Konturen der Stadt – unsere nächste Umgebung – am unteren Bildrand erkennbar machen. Es ist Licht, das aus der unendlichen Weite des Universums einfällt. Diese Sterne, Lichtjahre entfernt, erhellen in dieser Nacht die Welt. Das Licht, das die Nacht von heute hell macht, ist also vielleicht sogar Jahrhunderte oder Jahrtausende zuvor entstanden und war seither unterwegs! Vielleicht lässt sich das übertragen: Das Licht jener Zeit, als Jesus Christus wirkte, starb und auferstand, fällt bis heute in die Welt – die zwar oft dunkel und von Unglauben erfüllt erscheint, doch der Glaube gibt gerade in dieser Nacht Halt und Orientierung. Ich glaube, hilf meinem Unglauben!

Der Glaube von außen und innen

Auf diesem Bild steht die Kirche für den Glauben. Betritt man die Kirche, fällt das Licht durch die vielfarbigen Fenster in den Innenraum – dies steht für die Vielfarbigkeit und die Vielfalt des Glaubens. Die schwarzen Außenwände der Kirche zeigen indes, dass der Glaube nicht etwas ist, was von der Perspektive eines äußeren, aber unbeteiligten Betrachters verstanden werden kann. Blickt man von außen auf diese Kirche, also auf den Glauben, erblickt man nicht mehr als eine schwarze Wand,

begibt man sich jedoch in den Glauben hinein, eröffnet sich die angesprochene Vielfarbigkeit.

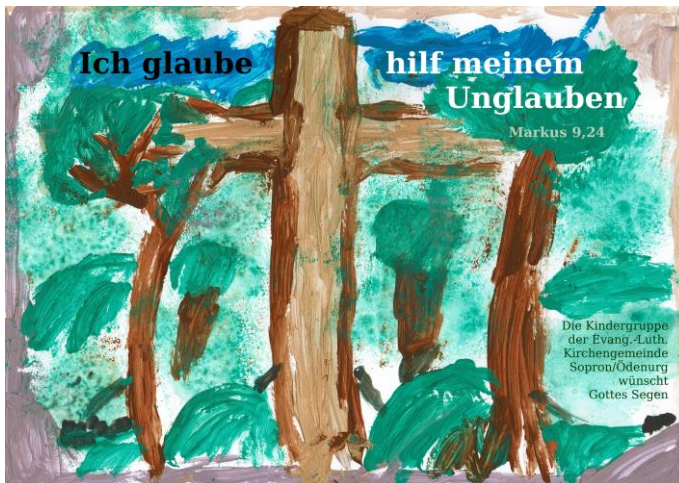
Die hohen Bäume drücken die Größe der Schöpfung aus, die Sonne steht für Gott, der alles belebt und in Licht taucht – und die Wolken stehen für all das, weshalb wir Gott manchmal nicht sehen können oder wollen. Die Bank steht schließlich für das Zur-Ruhe-Kommen im Glauben.

Gebranntes Herz

In der Bildmitte ist ein Herz zu sehen. Dieses Herz steht für denjenigen Menschen, der das Bild gerade betrachtet. Die Strahlen rundherum sind Impulse. Einige kommen von außen und erreichen das Herz, andere wiederum gehen vom Herz aus: Das sind Impulse, die wir anderen geben können. Also: Was erreicht mich? Was gebe ich?

Das Weiße im Herzen ist alles Gute, aller Erfolg und alle positiven Dinge des Lebens. Die schwarzen Anteile im Herzen stehen zunächst für die Misserfolge und Rückschläge des Lebens, die aber in der Zusammenschau eine Taube bilden. Das heißt: Gerade diese Anteile können unseren Glauben stärken, so dass die in den Farben des Feuers gefasste Umgebung des Herzens für die Energie und Leidenschaft des Glaubens steht, die nach außen tritt, der Flammenkranz auf dem Heiligen Geist selbst im Herzen steht für die Heiligung durch Gott – also für den Heiligen Geist, der uns aus Gnade den Glauben schenkt.

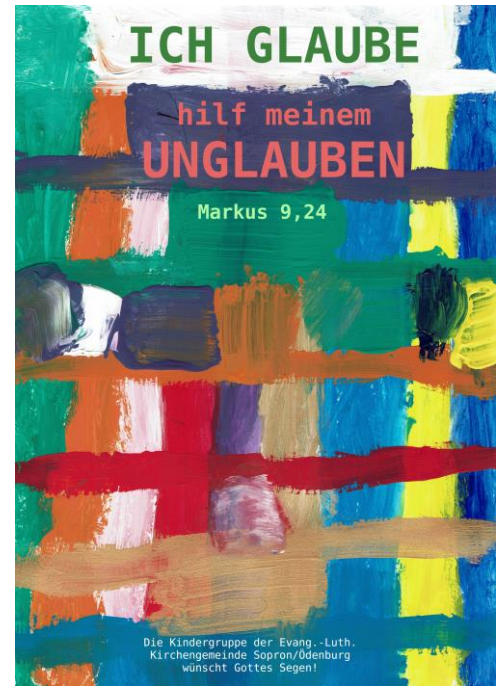

Überschaubares Kreuz

Das große Holzkreuz dominiert die Bildmitte. Bäume umsäumen es, die beiden Bäume links und rechts vom Kreuz lassen gar an klassische Kreuzigungsdarstellungen von Golgatha denken. Das Kreuz mitten im Wald nimmt die gesamte Schöpfung in den Blick – und es strahlt trotz der Erinnerung an das Sterben Jesu Christi eine große Ruhe aus. Ein Ort, an dem man sich niederlassen kann, an dem man zur Ruhe kommen kann – und dabei aufs Wesentliche konzentriert bleibt. Das Kreuz ist umgeben von blühendem, grünem Leben – die grüne Farbe dominiert das gesamte Bild. Das Kreuz wird zum Lebensort. Und es verbindet Himmel und Erde, Gott und Menschen. Doch nicht das Kreuz allein verbindet Himmel und Erde, die Bäume tun es ebenso – auch sie preisen Gott, die Rahmung des Bildes zeigt an, dass die Welt umrahmt ist von Gottes Wirken – mit dem Kreuz im Zentrum. Mitunter ist Geäst und Blattwerk vor dem Kreuz. Blickt man aus einer wenig anderen Perspektive, so kann es sein, dass das Kreuz noch mehr oder ganz verdeckt ist. Obwohl es so augenscheinlich in der Mitte steht, ist nicht gesagt, dass es von überall gesehen wird. Sehen wir manchmal das Wesentliche nicht? Ich glaube, hilf meinem Unglauben!

Regelmäßige Unregelmäßigkeiten

Ein recht klar komponiertes und strukturiertes Bild mit aus kräftigen Farben bestehenden Spalten und Zeilen. Dabei werden die Zeilen immer wieder von den Spalten unterbrochen, auch sonst gibt es Unregelmäßigkeiten – jedoch von einer Art, dass sie die Regelmäßigkeit des Bildes nie in Frage stellen. Ein geordnetes Gemälde, das man wohl trotz aller Ordnung nicht

einfach aus der Erinnerung nachzeichnen könnte. Es ist ein Bild das zum Verweilen einlädt. Es birgt Überraschungen, Gedanken. Welche Farben könnten wofür stehen? Welche Formen erkennt man? Ein Kreuz ist zu entdecken, mit etwas Phantasie auch ein Gesicht. Wer könnte das sein? Sind wir es? Erkennen wir uns, unsere Gedanken und Gefühle, wenn wir dieses Bild auf uns wirken lassen? Was scheint in unserem Leben auf den ersten Blick geordnet und ist doch bei näherem Blick von Unregelmäßigkeiten geprägt? Wie ist es mit unserem Glauben? Scheint alles am rechten Ort – und doch entdecken wir Brüche? Aus welchen Farben, welchen Überzeugungen, welchen Erlebnissen ist unser Glaube zu einem „Ganzen“ entstanden? Oder ist es kein „Ganzes“, sondern haben wir der Mischung aus Glauben und Unglauben in uns lediglich eine Struktur gegeben, so dass es wieder „passt“?

Diffuse Grenzen und klare Konturen

Der Glaube und der Unglaube. Beides ist nichts, was man leichtfertig in Fakten oder Schablonen stecken kann. Ist womöglich einen Sonnenauf- oder -untergang zu sehen? Ein Übergang zwischen Tag und Nacht oder Nacht und Tag? Bricht der Glaube nun hervor? Oder wird er zurückgedrängt vom aufkommenden Unglauben? Oder ist an Wasser und Wüste zu denken – an das „Lebensfeindliche“ und das „Lebensfreundliche“? Oder stehen einfach Glaube und Unglaube auf undefinierte Weise

nebeneinander? Dabei scheinen manchmal die Konturen ganz klar. An anderen Stellen ist der Übergang fließend oder diffus. Manche „Farbleckser“ des Unglaubens finden sich im Bereich des Glaubens – und umgekehrt. Auch der Glaube und der Unglaube je für sich haben unterschiedliche Tiefen. Und manch eine Stelle scheint weder vom einen noch vom anderen ausgefüllt – oder ist überlagert, wer weiß wovon. Womöglich von Gleichgültigkeit?

„Wärmebildkamera“ der Seele

Dieses Gemälde erinnert an die Aufnahme einer Wärmebildkamera. Es zeigt Gegensätze und gestaffelt deren Übergänge auf. Von Feuer bis Wasser. Oder: Von der Dunkelheit bis zum Licht. Von der Erde bis hin zum Himmel. Klare Gegensätze mit allen erdenklichen Übergangsfarben, die sich weitgehend durchziehen. Und doch: Ein Wärmefleck im kalten Bereich. Ein Kältefleck im heißen Bereich: Zwischen Glaube

und Unglaube mag dieses Werk changieren, zwischen Hoffnung und Hoffnungslosigkeit, zwischen Himmel und Hölle. Ist es gar die „Wärmebildkamera“ der menschlichen Seele, die vom Glauben erfüllt zu sein scheint und zugleich manchmal doch so kalt sein kann? „Ich glaube, hilf meinem Unglauben.“ Wo ist unser Glaube stark? Wo ist er schwach?

Gedanken zu den einzelnen Bildern trugen zusammen:

Botond Ábrahám, Elmira Balí, Júlia Bencsik, Lilla Berényi, Móric Bokszán, Lilla Brandt, Nikolett Csóka, Gergő Gana, Viktória Holpár, Elza Illés, Adam Jakab, Emma Jankó, Hanna Józsa, Regina Király, Rajmond Kis, Barnabás Kohlmann, Dávid Kohlmann, Réka Körmendy, Samu Körmendy, Krisztina Kreisz, Daniel Kruse, Adam Krutzler, Holger Manke, Milán Movik, Antónia Nadzon-Heczegfalvi, Anna Németh, Zalán Németh, Katinka Ollé, Flóra Óvádi, Zsófia Rausch, Réka Resperger, Barnabás Sáli, Máté Szabó, Réka Szikszai, Richárd Tschürtz, Boróka Varga, Gabica Varga, Lili Varga, Petra Varga, Rebeka Varga

Ein großer Künstler und ein herzensguter Mensch

Nachruf auf Zsolt Richly

„Der Hase mit den karierten Ohren“ ist eine Zeichentrickserei, die vielen Menschen in Ungarn sofort einfällt, wenn sie den Namen Zsolt Richly hören. Der gebürtige Ödenburger, der – solange er in unserer Stadt lebte – unserer Kirchengemeinde angehörte und auch später noch regelmäßig zurückkam, Gottesdienste besuchte oder Gemeindeveranstaltungen mitgestaltete, ist im Januar im Alter von 78 Jahren verstorben. Judit Bertalan erinnert an ihn.

Mit Zsolt Richly verband mich eine langjährige Freundschaft; dies auch deshalb, weil unsere Mütter Freundinnen, unsere Väter Klassenkameraden waren. Wir beide maturierten in Sopron, dann folgten die Unijahre in Budapest, doch auch in dieser Zeit verloren wir uns nicht

aus den Augen. Wir trafen einander immer wieder in Sopron bei verschiedenen Anlässen, er und seine Frau, Judit Malinszky besuchten oft Zsolts Mutter, um die sie sich rührend kümmerten.

Es ist gar nicht so lange her, dass ich über Zsolts Familie in der Neuen Zeitung geschrieben habe. Beim Gespräch mit Zsolt erfuhr ich damals vieles, was ich trotz unserer Freundschaft nicht gewusst hatte.

Die Familie Richly stammt aus Schlesien, das Familienoberhaupt war Konditormeister. Die Konversationssprache innerhalb der Familie war Deutsch, Zsolts Großvater musste Ungarisch bei einer ungarischen Familie erlernen.

Dieser hatte zehn Geschwister, einer von ihnen, Rudolf, hatte eine künstlerische Ader. Er studierte Kunstmalerei an der Kunstakademie in Budapest. In Wien kämpfte er sich empor und wurde ein anerkannter Kunstmaler, der es schließlich zum Mitglied der „Vereinigung bildender Künstler Wiener Secession“ brachte.

Mit Rudolf Richly brach in der Familie die Liebe zum Malen nicht ab, Zsolts Vater, Emil Richly studierte an der Akademie der Bildenden Künste in Budapest. Er konnte leider seinen Beruf nicht lange ausüben, er starb mit 31 Jahren im Zweiten Weltkrieg den Heldentod.

Zsolt kam 1941 zur Welt. Seine Mutter musste als Witwe ihrem Beruf als Lehrerin nachgehen, so war Zsolt oft bei den Großeltern, wo er sich die Zeit am liebsten mit Zeichnen

vertrieb. Am häufigsten zeichnete er Pferde. Nach der Grundschule besuchte er das Lyzeum. Zweimal die Woche ging er in die städtische Zeichenschule, in der namhafte Maler unterrichteten. Außer Zeichnen interessierte er sich für Illustrationen und für den Film. Die Walt-Disney-Filme erweckten sein besonderes Interesse, und er schrieb Walt Disney einen Brief. Er bekam nicht nur eine Antwort, sondern ihm wurde auch ein Buch mit dem Titel „The Art of Animation“ zugeschickt. Das entschied Zsolts Berufswahl: Er studierte an der Hochschule für Kunstgewerbe und erwarb ein Diplom im Fach Zeichentrickfilm.

Zsolt war Künstler und Schöpfer zahlreicher Zeichentrickfilme. Sein letztes großes Werk war eine Filmserie über Martin Luther. Da er im evangelischen Glauben aufwuchs und ein überzeugter Protestant war, wollte er auf seine Art Luther ein Denkmal setzen. Der Film ist einzigartig, denn über Luther ist noch nirgendwo auf der Welt ein derartiger Film entstanden.

Mit Zsolt Richly ging ein großer Künstler und ein herzensguter Mensch von uns.

Lieber Zsolt, ruhe sanft.

Judit Bertalan

Zwischen Squash Court und Altarraum

Im Gespräch mit Barnabás Sáli

Er gehört der deutschen Konfirmandengruppe an – und schloss das Jahr 2019 als Dritter der Europäischen Jugendrangliste im Squash ab. Im Christophoros spricht er über seine Wege als Konfirmand in unserer Gemeinde und als Sportler auf Turnieren.

Wie hast du Squash für dich entdeckt?

Mein Vater spielt auch Squash, und ich habe damals ein paar Mal am Training teilgenommen. Ungefähr nach dem fünften Training war mir klar, dass ich auch Squash spielen möchte. Diese Sportart hat mir sehr gefallen und ich habe sie lieb gewonnen. Damals war ich etwa neun oder zehn Jahr alt.

Das Jahr 2019 hast du als Dritter in der Europäischen Jugendrangliste abgeschlossen. Wann merktest du, dass dir Squash nicht nur Spaß macht, sondern dass sich da – sogar europaweit – Erfolge einstellen können?

Für mich war es ein bewegender Moment, als ich zum ersten Mal, als Drittplatzierter, auf einem Podest stand. Das war schon ein etwas größerer internationaler Wettkampf – in Wien bei den Austrian Junior Open. Danach war ich zunehmend erfolgreicher.

Diese Erfolge sind auch mit Reisen durch viele europäische Länder verbunden. So warst du in letzter Zeit zum Beispiel in Stockholm und in Prag. Wie erlebst du das?

Wenn ein Wettkampfwochenende ansteht, gehe ich am Freitag normalerweise nicht in die Schule. Mein Verein bittet dann um eine Schulbefreiung für diesen Tag. An das Reisen habe ich mich ein Stück weit gewöhnt. Ich empfinde es nicht als anstrengend.

Wie ist das Miteinander mit den anderen Sportlern? Ihr seid ja Konkurrenten.

Auf dem Platz schon. Aber wir sehen uns ja ganz regelmäßig – jedes Mal in einem anderen

Land. Und wir sind ungefähr gleich alt, sind in einer ähnlichen Lebenssituation. Da entstehen natürlich Freundschaften. Konkurrenten sind wir nur auf dem Spielfeld, klar, da geht es um was. Aber ansonsten sind wir in erster Linie Freunde. Wenn einer gewinnt, freuen wir uns – und gratulieren ihm, selbstverständlich auch dann, wenn wir selbst von ihm besiegt wurden. Wenn einer eine Niederlage erleidet, dann leiden wir natürlich auch mit.

Und du siehst deine Zukunft auch im Squash.

Ich möchte gerne weiterhin gute Ergebnisse erzielen, andere Länder besuchen und natürlich auf der Rangliste einen oberen Platz einnehmen. Das ist natürlich ein Ziel.

Trotz des Sports bist du mit der Gemeinde verbunden. Du bist am Donnerstag im Konfirmandenunterricht und sonntags im Gottesdienst – häufig übernimmst du auch eine Lesung im Fürbittgebet. Wie passt die Gemeinde neben dem Sport in dein Wochenprogramm?

Dass ich auch zur Gemeinde gehöre und Gott in meinem Leben eine zentrale Rolle spielt, ist etwas Wichtiges und Grundlegendes. Ich bin ja schon früher immer zum Kindergottesdienst gekommen. Da gab es keine Fragen. Meine Cousine und mein Cousin haben ja auch bei dir konfirmiert. Damit war auch klar, dass ich diese Tradition fortführen möchte. Ich komme gerne und fühle mich hier wohl.

Hofger Manke

Ich mag, wenn um mich herum etwas geschieht

Interview mit Boróka Varga

Sie steht im Trikot des SC Sopron auf dem Fußballplatz und spielt in der U16-Mannschaft in der westungarischen Liga. Sie spielt in der Stadtkapelle Sopron Klarinette – und oft auch in der Gemeinde. Und sie ist ein überaus aktives Mitglied unserer Gemeinde und besonders auch unserer Jugendgruppe. Was ihr dies alles bedeutet, darüber berichtet Boróka Varga.

Beginnen wir beim Fußball. Es gibt ja mehr Jungs als Mädchen, die diesen Sport ausüben. Wie hast du den Fußball entdeckt – oder er dich?

Zuvor hatte ich lange getanzt, und das habe ich dann irgendwann aufgegeben. Und dann lud mich eine Grundschulfreundin, die Fußball gespielt hatte, ein, mal mitzukommen. – Das kam übrigens auch nicht von ungefähr: Schon als ich klein war, habe ich viel mit den Jungs Fußball gespielt. – Kurzum: Ich ging hin, schaute es mir an, und es hat mir gefallen. Und jetzt bin ich im dritten Jahr beim SC Sopron.

Dann hast du am Wochenende Spiele?

Im Allgemeinen am Wochenende, aber oft auch unter der Woche. Das läuft dann so, dass der Verein um Befreiung vom Schulunterricht bittet, und dann fahren wir gegen zwei Uhr am Nachmittag los und kommen gegen acht Uhr heim.

Wenn ihr nicht gerade gegen Pécs spielt ...

Nein, da passen sie auf. Die Spiele gegen Pécs finden am Wochenende statt. Unter der Woche geht es eher gegen näher gelegene Gegner wie Pápa oder Győr.

Wenn du gerade nicht in der Schulbank sitzt oder auf dem Fußballfeld stehst, kann es sein, dass du mit der Stadtkapelle Sopron auftrittst. Wie kamst du dazu?

In der Grundstufe habe ich bei einer Lehrerin in der Schule Flöte spielen gelernt. Diese Lehrerin hat auch Klarinette gespielt – und so lag es nahe, das auch zu lernen. Als ich im zweiten Jahr Klarinette spielte, fragte sie eine Klassenkameradin und mich, ob wir nicht mit zur Stadtkapelle kommen möchten. Klar, man war auf der Suche nach Nachwuchs. Und so bin ich seit vier Jahren dabei.

Was ist dir in besonders lieber Erinnerung aus deiner bisherigen Zeit bei der Stadtkapelle?

Meine erste Konzertreise. Wir waren in Tschechien – unweit der Grenze zu Deutschland in einem kleineren Ort bei einem Festival. Bei dieser Gelegenheit fuhren wir natürlich auch über die Grenze nach Deutschland. Ich war damals noch nie so weit von Sopron weg. Und es war eine wirklich wunderschöne Gegend.

Und Dank der Stadtkapelle war ich im Herbst letzten Jahres zum ersten Mal in meinem Leben in Kroatien am Meer. Ich genieße bei diesen Reisen immer auch, andere Länder kennenzulernen.

Das ist ja immer noch nicht alles, was du machst. Gelegentlich nimmst du auch noch anderes wahr – mitunter tanzt du auch weiterhin. Woher nimmst du Zeit und Energie für so vieles?

Ich mag es, wenn etwas um mich herum geschieht. Ich bin nicht gern untätig – und das alles sind Beschäftigungen, die mir Freude bereiten. Wenn es mal eine Woche gibt, in der alles ausfällt, merke ich, wie sehr es mir fehlt, wenn ich dann zu Hause bin – und eigentlich gerne losgehen würde, um Fußball zu spielen oder zu musizieren.

Und neben all dem ist die Gemeinde eigentlich schon immer ein fester Bestandteil deines Lebens und eures Familienlebens. Früher als Kind bist du – wenn ich das so sagen darf – „mitgenommen worden“. Heute entscheidest du ja selbst, ob du zum Beispiel zur Jugendgruppe gehen möchtest. Warum kommst du?

Ich bin natürlich damit aufgewachsen. Wir gingen schon, als ich klein war, zum Gottesdienst. Ich war immer gerne dort. Wenn ich jetzt daran zurückdenke, habe ich noch immer viele schöne Erinnerungen an diese Zeit. Schon alleine deshalb bleibt man gerne. Doch als

meine ältere Schwester Lili sich vor ein paar Jahren der Jugendgruppe anschloss, ist mir aufgefallen, dass sie immer glücklich von der Jugendgruppe nach Hause kam. Sie hat voll Freude erzählt, was an diesem Tag in der Jugendgruppe gemacht wurde, worüber gesprochen wurde. Ich wäre deswegen eigentlich schon damals gerne zur Jugendgruppe gegangen – und kannte ja auch einen Teil der Mitglieder der Jugendgruppe bereits von früher. Und dann wurde ich letztes Jahr konfirmiert – und konnte mich nun auch der Jugendgruppe anschließen, in die ich, sicherlich auch dank Lili, ganz schnell sehr lieb aufgenommen wurde. Natürlich: Die Gemeinschaft und die Leiter sind super. Aber es tut auch einfach gut, im Alltag Zeit dafür zu haben, dass man sich sehen kann, dass gute und wichtige Themen besprochen werden, dass man ein bisschen auch zu sich selbst findet und dass man ungezwungen zusammen ist.

Wir erleben dich gerne beim „Musikalischen Advent“ oder bei Gottesdiensten und freuen uns, wenn du für uns auf der Klarinette spielst. Wie erlebst du eigentlich diese Momente?

Ich freue mich, dass ich der Gemeinde, von der ich so viel bekomme, auch etwas geben darf. Und besonders gut tut es, dass das so dankbar angenommen wird. Wenn ich zum Beispiel in einem deutschen Gottesdienst Klarinette gespielt habe und man danach noch vor der Kirche steht und sich miteinander unterhält, kommt es immer vor, dass Gemeindeglieder zu mir kommen, mir sagen, wie ich schön ich gespielt habe, und sich bedanken. Es ist für mich jedes Mal ein besonderes, zu Herzen gehendes Erlebnis, wenn ich den Gottesdienst aktiv mitgestalten darf und damit Menschen auch eine Freude bereite.

Holger Manke

Deutsche Konfirmandenprüfung am 10. Mai

Die deutschen Konfirmanden laden herzlich ein zu ihrer Konfirmandenprüfung im deutschen Gottesdienst am Sonntag, 10. Mai 2020 um 9 Uhr in unserer Kirche. Sie werden in Anspielen nach der Gegenwart Gottes in unserem Leben fragen und immer wieder aufs Kreuz blicken.

Partnerschaft ist Herzensangelegenheit

Michaela Schmiedeknecht geht in „gemeindliche Rente“

Über viele Jahre war Michaela Schmiedeknecht Mitglied und Vertrauensfrau des Kirchenvorstandes unserer Partnergemeinde in Bad Wimpfen. Nach sechzehn freudreichen Jahren stellte sie sich nun nicht mehr zur Wahl. In unserer Gemeindeparterschaft ist – und bleibt – sie eine prägende Persönlichkeit. Doch der Abschied aus den offiziellen Ämtern sei ein guter Anlass, einfach mal „Danke“ zu sagen.

*Danke für alle guten Freunde,
Danke, o Herr, für jedermann.*

Zu Weihnachten erhielt unsere Gemeinde den Gemeindebrief unserer Partnergemeinde in Bad Wimpfen. Darin steht das Porträt Michaela Schmiedeknechts, der langjährigen Kuratorin, die auch die Partnerschaft und Jugendkontakte maßgeblich prägte. Partnerschaft ist Herzensangelegenheit!

So habe ich persönlich viele liebe Erinnerungen, und gleich an erster Stelle soll der Gottesdienst in Sopron stehen, in der die Bad Wimpfener jedem Gemeindeglied ein kleines persönliches, selbstgemachtes Geschenk, einen Schlüsselanhänger mit einem Herz, Kreuz und Anker überreichten, den ich – wie auch viele andere Mitglieder der Ödenburger Gemeinde – bis heute bewahre und oft vor Augen habe, mit all den Erinnerungen. Herzenssache eben!

Dann das Fest, als das Gemeindehaus eingeweiht wurde und Michaela Brot und Salz aus Bad Wimpfen zur Feier mitgebracht hat. Herzensanliegen! Oder die herzlichen Grußworte der Bad Wimpfener durch Michaela mit den Gedanken Hermann Hesses („Stufen“) bei der Amtseinführung von Pfarrer András Pelikán. Die vielen gemeinsamen Ausflüge, Gespräche, lauter bleibende Erlebnisse!

Pfarrer Dr. Volker Menke trinkt heute noch allmorgendlich aus der Geschenk-Tasse „Frießinger Mühle“ und ruft Erinnerungen beim Blaufränkischen in kleiner Runde in der Kirchgasse 12 ins Leben – oder Begegnungen der Bad Wimpfener Pfadfinder und Jugendlicher aus Sopron, Besuche in Budapest oder in Heidelberg, das Mitfeiern von Gottesdiensten, ein Konzert im Kloster, den Besuch in der – eben erwähnten – Frießinger Mühle.

Pfarrer
Holger
Manke hat
Michaelas Bi-
belwort in Er-
innerung: „Es
ist ein köstlich
Ding, dass das
Herz fest
werde, wel-
ches geschieht
durch Gnade“
(Hebräer 13,6)
und fügt
dankbar

hinzu, dass es eine Gnade ist, die Möglichkeit zu haben, sich und seine Talente in einer wertschätzenden Gemeinschaft einzubringen. Und es ist eine Gnade für die Gemeinschaft, wenn sie engagierte Mitglieder hat mit dem Herz am rechten Fleck. Wenn wir die „Gemeinschaft“ nicht auf eine Kirchengemeinde engführen, sondern wir uns durch die Partnerschaft als Gemeinschaft erleben, dann gelten diese beiden Gedanken auch für das Bad Wimpfener-Ödenburger Miteinander.

Pfarrer Dr. Heidi Buch, Michaela Schmiedeknecht und die Delegation unserer Bad Wimpfener Partnergemeinde bei der Einweihung des Gemeindehauses.

Márta Farsang erinnert sich auch gern an die schöne gemeinsame Zeit, aber auch den bis heute peinlichen Vorfall, einen Restaurantbesuch inbegriffen, bei dem ungefähr alles schief gegangen ist, was schief gehen konnte. Michaela blieb jedoch geduldig und gelassen und versuchte sie mit einem verzeihenden Lächeln zu beruhigen, dass so etwas manchmal auch passieren kann.

Patricia Mátis-Schlögl denkt dankbar an den Aufenthalt bei Michaela und ihrem Mann zurück, ihre Gastfreundschaft, ihr Zuhause in italienischem Ambiente, ihre Aufmerksamkeit, ihre Hilfsbereitschaft. Sie freut sich, dass auch

sie Gastgeberin sein durfte und wünscht Gottes reichen Segen für ihre Zukunft.

Beim Besuch der Gartenausstellung in Öhringen unterhielten wir uns darüber, dass Michaela bald in Rente geht. Ich zitierte meinen früheren Chef, der den Ruhestand als Unruhestand bezeichnet. Michaela konterte, Rentner komme doch von „rennen“.

Liebe Michaela, wir danken Dir für so viel Engagement, die Energie und nicht zuletzt die Liebe! Wir freuen uns, wenn wir noch viel zusammen „rennen“ können.

Katalin Hirschler

Mein Bibelwort

Teil 25

Ich habe dich je und je geliebt, darum habe ich dich zu mir gezogen aus lauter Güte.

Jeremia 31,3

Mir geht es so, dass mich manchmal die deutsche, manchmal die ungarische Übersetzung der Bibel mehr anspricht. Bei dieser Bibel-

stelle eindeutig die ungarische. Deshalb sei sie hier ebenfalls erwähnt: „Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzotalak kegyelemmel.“ Aber mit der Bibel spielt man doch nicht und entscheidet nicht nach dem eigenen Geschmack. Zum Glück habe ich die Möglichkeit danach zu fragen, wie diese Stelle in der lateinischen Vulgata oder der altgriechischen Septuaginta lautet. Sprachen und Übersetzungen zu vergleichen ist auch ein Weg, über Gott mehr zu erfahren. Ich möchte jedoch hier und jetzt einen anderen Weg in den Mittelpunkt stellen: die Liebe.

Es leuchtet den meisten von uns ein, dass wir die wichtigsten Dinge im Leben umsonst bekommen. Gnade Gottes gratis. Das ist kein Verdienst.

Vor anderthalb Jahren, während der Exerzitionen im Sommer ist es mir passiert, dass ich mich von Gnade Gottes überhäuft fühlte. Als wäre mein Herz kurz stillgestanden, um fortan in einem neuen Rhythmus zu schlagen. „Von seiner Fülle haben wir alle genommen Gnade um Gnade“ (Johannes 1,16) – war mein Gefühl. Nicht so intensiv, aber immerhin tauchte die Frage auf: Was war das? Wieso? Warum? Als ich Jeremia 31,3 gefunden habe, wusste ich, das ist es. „Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzotalak kegyelemmel.“

Das Wort „ewig“ lässt in mir die Begriffe Zeit und Zeitlosigkeit aufklingen. Als Geschichtslehrerin finde ich es großartig, dass wir zwischen den Jahrhunderten hin- und herrennen können, dass wir mit der Zeit spielen können. Erste Stunde: Rom, 1. Jh. v. Chr.; zweite Stunde: Nachkriegszeit, 20. Jh.; dritte Stunde: Mittelalter. Ich mag auch die zeitlosen Momente besonders. Nicht Momente, in denen die Zeit stillsteht, in denen man gerne sagte: „Verweile doch! Du bist so schön!“ (Goethe). Sondern die Zeitlosigkeit. Eucharistiefeier, das letzte Abendmahl zum Beispiel. Oder wenn wir gesammelt wirklich da sind, wo wir sind. Anwesend. Das ist für mich so etwas wie Ewigkeit. Und wie es in „meinem“ Bibelwort heißt:

Gott liebt mich so ewig und möchte mit mir in Kontakt treten – kaum zu fassen. Ja, kaum, oder überhaupt nicht. Hier spielt nicht der Intellekt, sondern das Herz die Hauptrolle.

Bisher habe ich kleinere oder größere Abstecher gemacht. Was mir diese Bibelstelle sagt, ist einfach und klar. Gott liebt uns. Er kann nur lieben, er ist die Liebe selbst. Gott möchte mit uns in Kontakt treten. Liebe ist halt so. Er, der Schöpfer mit den Geschöpfen. Er sucht den Dialog. Er überhäuft uns mit seiner Gnade. Ich kann im Vergangenen erkennen: ja, das war er.

Ich kann meine Zukunft in seine Hände legen. Aber mit ihm in Kontakt treten, das kann ich nur im Jetzt. Die Antwort auf seine Liebe zeigt das Beispiel der Gottesmutter Maria: in der Freiheit „ja“ sagen. Ich könnte nicht lieben, wenn ich nicht geliebt wäre. In diese Liebe ist etwas „hineingeschrieben“, nämlich: „Gib sie weiter!“ Ich glaube, der einfachste Weg, Gott zu finden, ist der Weg der Liebe. Und wir leben um lieben zu lernen. Warum sonst?

Viktória Németh-Tóth

Befehl dem Herrn deine Wege und hoffe auf ihn, er wird's wohl machen!

Psalm 37,5

Als ich die Frage bekam, ob ich nicht von meinem Bibelwort schreiben möchte, musste ich erst überlegen, welches für mich besonders wichtig war und ist in meinem Leben.

Im Konfi-Unterricht mussten wir den 23. Psalm lernen, und diesen habe ich auch nie vergessen. Aber auf meinem Lebensweg habe ich immer vertraut, dass der Herr bei mir ist, und im Nachhinein muss ich sagen: „Er hat alles wohlgemacht!“

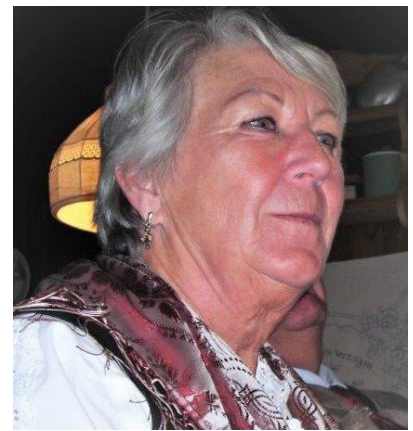
Ich wurde in der Wiener Frauenschule zur Gemeindegewerkschaft und Religionslehrerin ausgebildet und durch Kurse im Jahr 1994 zur Lektorin in der Berndorfer evangelischen Kirche bestellt und gesehnet.

Sicher gab es in meinem Leben Höhen und auch Tiefen, aber unser Herr und Gott hat mich immer gut beschützt und auf meinem Weg begleitet, so dass ich mich dankbar als „gesegneter Mensch“ fühlen konnte und kann. Wenn ich zurückblicke, kann ich nur staunen und danken, was alles geschehen ist und wie glücklich mich mein Beruf gemacht hat.

Mein Lebensweg hat mich von meiner Heimat in der Steiermark nach Wien zum Studium geführt und von da in die Pfarrgemeinde Baden-Traiskirchen bei Wien. Hier wirkte ich von 1967 bis 1998 als Religionslehrerin und ehrenamtlich als Gemeindegewerkschaft. Da ich 1989 auch noch die Schulen in Berndorf dazubekam, brachte ich mich auch hier als Ehrenamtliche ein und arbeitete mit den Kindern (Kinderkreis, Kindergottesdienst, Krippenspiel und Familiengottesdienste) in beiden Gemeinden. Dies machte mir besondere Freude.

Mein Herr und Gott hat es wohl vorherbestimmt, dass in der Pfarrgemeinde Berndorf Pfarrer Sándor Galavics tätig war. Mit dem

Ehepaar Hilde und Sándor hat mich bald eine Freundschaft verbunden, und als ich nach meiner Scheidung ein Wochenendhaus für ein Schwimmbad suchte,

waren sie mir behilflich, und so bin ich glücklich in Ungarn gelandet. Hier suchte ich nun Anschluss an eine deutschsprachige evangelische Gemeinde, und da sah Hilde im Fernsehen zufällig die Gemeinde Agendorf und gab nicht nach, bis ich mich entschloss doch einmal dort den Gottesdienst zu besuchen.

Als man dort hörte, dass ich in Österreich Lektorin bin, hat man mich gebeten, doch für Pfarrer Volker Menke, der durch einen Unfall verhindert war, einzuspringen. Da ich dort im Jahr 2002 den Gottesdienst in Agendorf und Wandorf ein paarmal übernommen hatte, hat mich Pfarrer Menke gebeten doch auch einmal einen Gottesdienst in Sopron zu übernehmen. Mit viel Herzklopfen und Gebet, dass mich mein Herr und Gott mit seinem Geist begleiten möge, habe ich meinen ersten Gottesdienst in Sopron gehalten. Im Jahr 2003 habe ich mich von Berndorf und damit von Österreich als Lektorin verabschiedet. Ab da ist meine geistliche Heimat Sopron geworden. Ich kann dem Herrn nur jeden Tag danken für seine Güte und Wegbegleitung. Er hat alles wohlgemacht!

Gertraud Winter

Wie ihr wollt, dass euch die Leute tun, so tut ihr ihnen auch.

Lukas 6,31

So ähnliches höre ich öfter von meinen Eltern – und da ich es genauso sehe, habe ich dieses Bibelwort gewählt.

Zunächst ist es viel-

leicht wichtig, mit einem möglichen Missverständnis aufzuräumen: Wir sollen nicht deshalb gut an anderen Menschen handeln, damit sie uns später auch wohl gesonnen sind. So berechnend ist dieses Bibelwort nicht. Entscheidend ist, dass wir uns in die Situation des anderen hineinversetzen sollen – die Dinge also nicht nur aus unserer Perspektive sehen sollen – und das unabhängig davon, ob sich der Andere dafür revanchieren wird oder nicht. Es ist ein im Grunde ganz einfacher Grundsatz: Ich

behandle andere so, wie ich auch selbst gerne behandelt werden würde.

In etlichen Situationen kann dieses Bibelwort unsere Handlungsentscheidung beeinflussen – in ganz alltäglichen, zwischenmenschlichen Situationen ebenso, wie in größeren Zusammenhängen. Wohin wir auch in der Welt sehen und welche Nachrichten uns auch erreichen, ganz oft werden wir mit furchtbaren Problemen konfrontiert. Hunderttausende von Flüchtlingen, Millionen von Obdachlosen einerseits, und Menschen, die ihr Vermögen für Nichtigkeiten, für modische, aber überflüssige Luxusartikel ausgeben andererseits. Doch wie viel mehr wäre es wert und um wie viel gottgefälliger wäre es, wenn die Reichen sich mit ihren erwirtschafteten Gütern auch der Armen annähmen, Hunger lindern und ihnen Lebensmöglichkeiten eröffneten.

Das Wort aus dem Lukasevangelium lädt dazu ein, sich in die Situation des anderen zu versetzen. Im Kleinen wie im Großen.

Olivér Orbán

„Du darfst hinter mir her sehen“

Der HERR sprach zu Mose: „Ich kenne dich mit Namen.“ Und Mose sprach: „Lass mich deine Herrlichkeit sehen!“ Und er sprach: „Ich will vor deinem Angesicht all meine Güte vorübergehen lassen und will ausrufen den Namen des HERRN vor dir: Wem ich gnädig bin, dem bin ich gnädig, und wessen ich mich erbarme, dessen erbarme ich mich.“ Und er sprach weiter: „Mein Angesicht kannst du nicht sehen; denn kein Mensch wird leben, der mich sieht.“ Und der HERR sprach weiter: „Siehe, es ist ein Raum bei mir, da sollst du auf dem Fels stehen. Wenn dann meine Herrlichkeit vorübergeht, will ich dich in die Felskluft stellen und meine Hand über dir halten, bis ich vorübergegangen bin. Dann will ich meine Hand von dir tun, und du darfst hinter mir her sehen; aber mein Angesicht kann man nicht sehen.“ (2. Mose 33,17b–23)

Dieser Dialog zwischen Mose und dem Herrn lesen wir in einer wohlbekanntem Geschichte des Alten Testaments. Mose hat das Volk Gottes aus Ägypten herausgeführt, und nun sind sie unterwegs. Sie sind auf der Wanderung durch die Wüste in ein Land, das Gott ihnen verheißen hat. Während dieser Wüstenwanderung hatten sie schon viel erlebt. Die Ereignisse am Berg Sinai stellen sie vor die Frage nach dem Geleit und der Gegenwart Gottes. Die zwei Gesetzestafeln hat das Volk einmal schon erhalten. Die Geschichte mit dem goldenen

Kalb haben sie auch hinter sich. Ärger, Enttäuschungen, Zweifel, Leidenschaft, Glaube und Unglaube haben sie auf dem Weg begleitet.

Wenn sie gefühlt haben, dass der Herr da ist und er sie mit seiner Kraft und Gnade begleitet, dann war alles in Ordnung. Aber wenn das Volk unsicher war und nicht daran glauben konnte, dass Gott da ist, dann war – wie man so schön sagt – die Hölle los.

Mose führt als Beter und Anführer des Volkes Gespräche mit Gott. Er fasst in Worte und Fragen und vertritt in seiner Person all das, was

dem Volk auf dem Herzen liegt. In diesem Gespräch formuliert er eine Bitte. Eine Bitte, ein Verlangen von tiefster Sehnsucht danach, Gott selbst zu schauen. „Lass mich deine Herrlichkeit sehen“, sagt Mose zum Herrn.

Mit anderen Worten: „Wo bist du Gott? Ich möchte dich sehen. Ich möchte dich erfahren. Du kennst mich. Ich möchte dich auch kennen. Ich möchte dich mit meinen Augen sehen. Zeige dich!“

Mose und das Volk müssen gewiss sein, dass sie nicht ohne Gottes Begleitung und Gegenwart in der Wüste wandern. Sie müssen wissen, dass diese lange, anstrengende Wanderung einen Sinn und ein Ziel hat und dass sie nicht ins Ungewisse gehen. Sie sehnen sich nach einer Gotteserfahrung.

„Lass mich deine Herrlichkeit sehen“, bittet Mose. Und Gott geht darauf ein und gibt Mose eine Antwort: „Mein Angesicht kannst du nicht sehen, denn kein Mensch wird leben, der mich sieht. Du darfst hinter mir her sehen, aber mein Angesicht kann man nicht sehen.“

Einschränkung. Grenze.

Diese Antwort, die Mose auf seine Bitte, Gottes Herrlichkeit zu sehen, erhält, besteht aus einer Einschränkung. Dem Sehen Gottes wird eine unaufhebbare Grenze gesetzt: „Mein Angesicht vermagst du nicht zu sehen.“ Eine direkte Gottschau ist selbst Mose nicht möglich. Nur von hinten. Oder höchstens in einer Wolke oder im brennenden Dornbusch. Auch dem, der mit Gott – in Anführungszeichen – immer „von Angesicht zu Angesicht“ redete, ist es nicht gegeben, Gott direkt zu sehen. Es bleibt zwischen Mose und Gott eine Grenze.

Diese Geschichte vom Volk in der Wüste und dieses Gespräch zwischen Mose und Gott sind uralte. Auch die Sehnsucht danach, Gott zu sehen, ist eine uralte Sehnsucht des Menschen.

Uralte und doch lebendig.

Diese Sehnsucht ist fern und uns doch sehr nahe. Ist es nicht auch unsere Sehnsucht? Ist Moses Bitte nicht auch unsere tiefste Bitte an Gott? „Lass deine Herrlichkeit sehen!“ Auch wir wollen Gott selbst sehen. Die vernunftbegabte Stimme in uns sagt natürlich: „Das kann es nicht geben. Kein Mensch kann Gott sehen. Diese Grenze kann nicht überschritten werden.“

Und doch kann es Zeiten geben, in denen wir uns danach sehnen. Zeiten, in denen eine andere Stimme in uns laut wird: „Ich möchte etwas von Gott sehen. Ich möchte ihn spüren. Ich möchte von ihm endlich etwas erfahren. Er soll sich zeigen!“ Das braucht noch nicht einmal laut ausgesprochen werden. Laut oder leise kann dieser Wunsch in uns wach werden: „Lass mich deine Herrlichkeit sehen!“

Sehen.

Ja, wenn es nicht anders geht, dann eben von hinten, indirekt. Kein Angesicht. Nur Rücken. Hauptsache: gewiss sein, dass er tatsächlich gegenwärtig ist.

Nur so kann er geschaut werden: im Nachhinein, im Wahrnehmen der Spuren, die er hinterlässt. Dadurch, dass man hinter ihm hergeht. Dadurch, dass man auf das hört, was er sagt. „Du darfst hinter mir her sehen, aber mein Angesicht kann man nicht sehen“, sagt der Herr.

Eine seltsame und schwer zu begreifende Aussage ist das. Aber diese Aussage hat sicherlich auch in unserem Leben eine große Bedeutung. Für uns, die auch wir ein Leben lang wandern und gewiss sein möchten, dass wir nicht verlassen, vereinsamt, ohne Gottes Begleitung, ohne Sinn und Ziel ins Ungewisse gehen.

Willst du Gottes Herrlichkeit sehen, dann schau auf die vergangenen Ereignisse deines Lebens – so könnte es für uns heißen. Schauen wir so zurück, dass wir fragen: Wo gab es in dem, was hinter uns liegt, etwas zu staunen? Oder wo gab es etwas zu danken? Wo könnten wir nachträglich sagen: Gott sei Dank, dass es

so und nicht anders gelaufen ist. Wo sind wir freundlicher geleitet worden, als wir es verdient hätten? Wo sind wir hereingefallen und doch nicht durchgefallen? Wo sind wir vielleicht durchgefallen – und fanden doch Halt? Wann konnten wir in schweren Tagen doch lachen?

Genau wie Mose und das wandernde Volk können auch wir Gott nicht direkt sehen. Aber er hinterlässt Spuren in unserem Leben. Er gibt Raum, seine Gegenwart zu spüren. Und er zeigt sich: Er zeigt sich in Spuren in unserem Leben und in seinem Sohn Jesus Christus.

Eine kleine Geschichte hierzu: „Es waren zwei Mönche, die lasen miteinander in einem alten Buch, am Ende der Welt gäbe es einen Ort, an dem der Himmel und die Erde sich berühren. Sie beschlossen, ihn zu suchen und

nicht umzukehren, ehe sie ihn gefunden hätten. Sie durchwanderten die Welt, bestanden unzählige Gefahren, erlitten alle Entbehrungen, die eine Wanderung durch die ganze Welt fordert, und alle Versuchungen, die einen Menschen vom Ziel abbringen können. Eine Tür sei dort, so hatten sie gelesen, man brauche nur anzuklopfen und befinde sich bei Gott. Schließlich fanden sie, was sie suchten. Sie klopfen an der Tür, bebenden Herzens sahen sie, wie sie sich öffnete, und als sie eintraten, standen sie zu Hause in ihrer Klosterzelle. Da begriffen sie: Der Ort, an dem Himmel und Erde sich berühren, befindet sich auf dieser Erde, an der Stelle, die Gott uns zugewiesen hat.“

Eszter Manke-Lackner

Intézményeink életéből

Szemelvények az Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi és Művészeti Szakgimnázium életéből

Fonendoszkópok a Rotarytól

Az idei Rotary év elnöki jelszava: „Borkultúra az egészségért!” Molnár Tibor borász elnökletével a Club kiemelten kezeli Sopron város egészségügyi helyzetét. Ennek keretén belül életmentő pontok létesítését tűzte ki célul a soproni borvidék turisztikailag kiemelt területén. Ezen cél érdekében jótékonyági rendezvényeket szervez, illetve vesz részt (győri fröccs napok, Rotary séta, adventi forraltborozás, Rotary bál). Ezekből a felajánlásokból és a tagok anyagi hozzájárulásaiból szeretnénk céljainkat megvalósítani valamint meglévő vállalásainkat teljesíteni. (Fogyatékosok Gyermekotthonának támogatása, Állami gondozott gyermekek támogatása).

A Club vezetősége idén úgy döntött, hogy a jövő generációkra is gondolva tiszteletét fejezi

ki azok felé, akik egészségügyi szakgimnáziumi tanulmányokat folytatnak és az ápolói hivatást választják.

Szeretnénk megerősíteni őket abban, hogy önfeláldozó és az egyik legszebb hivatás nem marad társadalmi megbecsülés nélkül. Ezért a kórházi gyakorlatot teljesítő 11. 12. 13. évfolyam számára egy hasznos gyakorló-, későbbiekben munkaeszközt biztosítunk. 2019. december 6-án délelőtt 70 darab fonendoszkóp került átadásra ünnepélyes keretek között több mint 100 000 forint értékben az Eötvös József Gimnázium Egészségügyi és Művészeti Szakgimnázium tornatermében. Ezt követően a soproni Városszépítő Egyesület jóvoltából Dr. Grubits János neurológus szakorvos tartott érdekes előadást a soproni Erzsébet kórház történetéről.

*Göde József
Rotary Club titkár*

Természettudományos nap

2019. december 19-én, csütörtökön szervezte a reál munkaközösség hagyományos természettudományos napját. Ezen a napon a reál tan-

órák alatt a természettudományok népszerűsítésére különböző témákban előadásokat hallhattak a diákok.

Az első és hetedik órában a 9. c, 10. a, 10. b és 11. a osztály diákjai internetes játékok segítségével bővíthették ismereteiket.

A második órában a Soproni Egyetem Soproni Egyetem SKK Informatikai és Gazdasági Intézetének adjunktusa Soós Sándor: Mi leszek, ha nagy leszek? címmel tartott előadást. Előadásából a diákok megtudhatták, hogy a jövő munkavállalóinak milyen kompetenciákra lesz szükségük tevékenységeik végzéséhez, illetve az informatika fejlődése milyen új típusú munkahelyeket fog teremteni.

A harmadik órában dr. Kovács Gábor biológus, molekuláris genetikus a modern molekuláris genetika világában kalauzolta a hallgatókat. Előadásában beszélt a ritka betegségek kialakulásának okairól, ezek diagnosztikájáról.

Board/tabletop games – Brettspiele (Karácsonyi társasjátékozás)

Míg az angol és német fogalmak a játéktáblára illetve asztalra utalnak, addig a magyar társasjáték fogalom a közös játszásból ered, és a táblajátékokat épp úgy jelenti, mint a kártya- és kockajátékokat.

A történelem során majd minden civilizációban játszottak társasjátékokkal, amelyek közül néhány az írás kialakulásának idejéből származik. Ezek az ősi játékok táblás játékok voltak, és ma is ez a társasjátékok leggyakoribb megjelenési formája.

Egy nagyot ugorva az időben, a második világháború után járunk, amikor a fejlett nyugati országokban a társasjáték a szabadidő eltöltésének egyik legnépszerűbb formájává vált. A növekvő igények miatt egyre több új játék került, kerül kiadásra, és Németországban a családok körében máig nagyon népszerű ez az elfoglaltság. Az európai (német) típusú társasjátékok inkább gazdálkodással, kevesebb konfliktussal és szerencsével, valamint rövidebb játékidővel rendelkező társasjátékok, míg a hosszabb, inkább harci jellegű, erős hangulatú játékokat amerikai típusúnak nevezik. A 2000-es évektől kezdve azonban e két műfaj határai kezdenek összemosódni, mert mindkét típus világszerte egyre elterjedtebb az internetes közösségeknek köszönhetően. Napjainkban ter-

A negyedik órában Szalai László Soproni Egyetem Soproni Egyetem SKK Informatikai és Gazdasági Intézetének rendszergazdája az internet veszélyeiről beszélt. Példákon keresztül világosította fel a diákokat, hogy mit jelent az adatvesztés, milyen veszélyeket rejt a felelőtlen internethasználat.

Az ötödik órában Kalmár János a Soproni Egyetem SKK Informatikai és Gazdasági Intézetének egyetemi docense a modern navigációról beszélt, bemutatva ezek működésének matematikai hátterét is.

A hatodik órában dr. Velekei Balázs kollégánk biciklis anatóliai kalandjairól tartott élménybeszámolót.

mészetesen sok társasjáték létezik számítógépes játék formában is, ahol az ellenfelek szerepét a számítógép is átveheti, nem ritkán ő az egyedüli ellenfél... (Info: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Társasjáték>)

De miért is fordítunk ekkora figyelmet a játékokra? Ennek egyszerű a magyarázata. Az idei karácsonyon ugyanis a nyelvi munkaközösség közös játékra várta az iskola diákságát. Bár kártyajátékkal (Römi) vagy hadi társasjátékkal (Rizikó) nem találkoztak most a fiatalok, de kipróbálhatták többek között a parti játékok közé tartozó Activityt és Dixitet, illetve választhattak olyan ismeretterjesztő játékok közül, mint a Quizduell, Roundtrip of the USA, Britain, Ireland vagy a Wie geht's?, Unterwegs in der Stadt. A sorból nem hiányoztak a memóriajátékok sem, a Picture Bingo és Bilderbingo, volt asztali ügyességi játék (Jenga), egyszerű gyerekjáték (Hexentanz – Ki nevet a végén?), és kimondottan a nyelvtanulást segítő társasjáték (Spiel der Verben) is. És ahogy erről a társasjátékok elnevezése árulkodik, ez alkalommal az angol és német nyelvű volt a fő szerep. Igen, egy kicsit játszva tanultunk, szórakoztunk és közösségeket építettünk, reméljük, mindenki örömére!

A nyelvi munkaközösség

Adventi kirándulás Bécsben

Az advent Bécsset minden évben ünnepi fényekbe öltözteti, és gazdag programkínálattal, illatos sült gesztenyével, hagyományos osztrák ételekkel és forró italokkal várja a vendégeket.

Tavaly advent harmadik hétvégéjén kelt útra ötven fős csapatunk, hogy részese lehessen ennek a varázslatos ünnepvárásnak.

A programunkat a SCS-ben egy rövid vásárlással kezdtük, így mindenkinek volt lehetősége beszerezni a még hiányzó karácsonyi ajándékait, a szüleinek, testvéreinek szánt apróságokat.

A bevásárlást követően buszra szálltunk, és bementünk Bécs belvárosába, a Belvedere palotához. A Belvederét Lukas von Hildebrandt nyári palotául építette Savoyai Jenő herceg, a sikeres hadvezér számára, akinek stratégiája 1683-ban elősegítette a törökök elűzését Bécs alól. Az enyhén lejtő dombon álló palota akkor még Bécs városkapui előtt emelkedett, mára azonban teljesen körülöleli a város ezt a francia kertben elhelyezkedő két barokk kastélyból álló épületegyüttest. A Belvedere azonban nem csak pompás barokk kastély, hanem Ausztria történelmének egy fontos helyszíne is, hiszen márványtermében hirdették ki 1955-ben a független osztrák állam létrejöttét. A Felső-Belvedere emellett otthont nyújt Ausztria egyik legértékesebb műgyűjteményének is, amely magának tudhatja Gustav Klimt, Egon Schiele és Oskar Kokoschka néhány főművét. A körsétánkon láthattuk a Belvedere gyűjteményének legértékesebb műalkotásai közé tartozó huszonegy Gustav Klimt-művet, többek között A

csók című világhírű festményt az arany festmények sorából. Ez a 180 x 180 cm méretű alkotás 1908/09-ben készült, és Klimtet ábrázolja barátnőjével, Emilie Flögevel, szerelmespárként. A csók valószínűleg Ausztria legértékesebb műalkotása.

A múzeumlátogatás után tíz perces sétával értünk el a Karlskirche előtti ádventi vásárra. A Karlsplatz standjain ilyenkor ünnepi díszeket, karácsonyi ajándékokat (pl. fajtékokat, gyertyákat), édességeket és meleg italokat kínálnak. A környező fák ünnepi díszekben csillognak, és fényárba borítják az egész teret. Míg a csillogó karácsonyi gömböket, faragott betlehemeket nézegettük, mi is megittunk egy-egy bögre forró puncsot vagy forralt bort, megkóstoltuk a sült kolbászt savanyú káposztával és a gofrit, magunkba szívtuk a jellegzetes mézespusedli és pörkölt mandula illatát.

Hazafelé indulva még egy darabig élvezhetük az ünnepi fényekben pompázó várost, mert a híres Naschmarkt-nál kifelé haladva a városból a schönbrunni kastélyhoz értünk. Bár megállni nem tudtunk, de a buszból bepillantottunk a kastély előtti varázslatos adventi vásárba, ahol Bécs második legnagyobb karácsonyfája is helyet kap.

A nyelvi munkaközösség

eDIA longitudinális mérés a Hunyadiban

Az idei tanévtől kezdve iskolánk is részt vesz a Szegedi Tudományegyetem és a Magyar Tudományos Akadémia kutatócsoportjának országos longitudinális vizsgálatában. A gyerekek tanulást megalapozó készségeit mérő kutatás

felmenő rendszerben vizsgálja a diákokat első osztálytól egészen nyolcadikig, egy-egy vizsgálattal a tanév elején és végén. A méréseket négy héten keresztül végeztük, minden héten egy-egy első osztály tanulóiival. A játékos feladatokat táblagépeken hajtották végre, melyekhez az instrukciókat fülhallgatón hallották. A feladatok együttesen mérték a finommozgási, a számolási, az olvasási és beszédhanghallási készségeiket. Diákjaink kitettek magukért, és minden területen elérték az országos eredmények szintjét. Ezúton is köszönjük a segítséget a pedagógusok és a nevelést-oktatást segítő munkatársaknak, akik igazi „team munkában” álltak a feladathoz, így együtt vittük véghez a 117 elsős mérését.

*Dénes Gergő
pszichológus gyakornok*

Hunyadi Tehetségpont

2019. november 14-én a Nemzeti Tehetség Program keretein belül MATEHETSZ (Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége) műhelybeszélgetésnek adott otthont iskolánk Sopron egyetlen Akkreditált Kiváló Tehetségpontjaként „Tehetségátlóhoz tartozni jó!” címmel. Rajnai Károly igazgató és Németh Gábor Gergely igazgatóhelyettes köszöntője után Bajor Péter a MATEHETSZ ügyvezető elnöke és Halvax Julianna, a Hunyadi János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola tehetségkoordinátora az érdeklődő környező intézmények képviselői számára interaktív program során mutatta be a Tehetségpontok életét.

Többféle intézménytípus – óvoda, általános iskola, gimnázium, szakgimnázium és művészeti iskola – is képviseltette magát. Mivel a meghívott intézményvezetők, pedagógusok keveset tudtak a tehetségpontok regisztrálásáról, életéről, működéséről, így sok új információ hangzott el a nap folyamán.

A résztvevők nyíltan osztották meg tapasztalataikat a működésükről és programjaikról, megfogalmazták azokat a kéréseket és igényeket, amelyek munkájuk hatékonyságát és eredményességét nagyban segíteni tudnák.

Bajor Péter előadása a tehetségről, a tehetségátlóról, majd Halvax Julianna képes beszámolója a Hunyadi Tehetségpont életéről inspirálta, lelkesítette a vendégeket.

A tehetségigéreték kibontakoztatásához kapcsolódóan 2020 márciusában „Gondolkodásfejlesztés táblajátékkal” címmel akkreditált továbbképzésre is sor kerül intézményünkben, amely alkalmon nemcsak óvodapedagógusaink, tanítóink, tanáraink; de az Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi és Művészeti Szakgimnázium pedagógusai is részt vesznek. Reméljük, hogy hamarosan a soproni evangélikus intézmények ezen a szalon is megtalálják az együttműködés, a városi evangélikus köznevelés újabb kapcsolódási lehetőségét.

*Halvax Julianna
tehetségkoordinátor*

Fabricius Szeretetotthon – a mi Otthonunk

Van egy Luther-rózsás épület a Kisfaludy utca és a Gyóni Géza utca sarkán. Ez a Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon. Ez az Otthon a gyülekezetünké. A miénk. Nem tudom, kedves Olvasó, eszedbe jut-e néha, kik élhetnek ott, kik dolgoznak benne, kik hagynak ott napról-napra, hétről-hétre egy darabot a szívükből. Nem kérek sokat Tőled, csak egy fohászt értük a napi imádban.

A Fabricius Szeretetotthonban idősek élnek. Idősek, akik voltak gyermekek, voltak ifjak, majd felnőttek, de mára megöregedtek. Amit látsz belőlük, csak egy szeletke belőlük. Nem látod, hogyan sistergett bennük az élet, nem látod, mennyi küzdelem és munka van a hátuk mögött, nem látod, hogyan szaladtak, mennyit cipeltek, nevettek és sírtak. Csak azt láthatod, ami most van, és az elmúlt idők felcsillanását egy-egy ünnepi pillanatban.

Különös az élet. Megpróbál, megedz, és emeli a tétet. A végére hagyja a legnehezebbet. Eljön az idő, amikor el kell engedni a sebességet és az

ügyességet. A kép lassan elhomályosodik, a hang elhalkul, az ének megfakul. Semmi sem megy úgy, mint régen. És amikor egy időotthonba beköltözől, tudod: ez az utolsó állomás. „A nagy útra való készülés háza” (Ittész János). Végignézel az életeden, és nem hiszed el, milyen gyorsan elröppent. Máskor meg visszanezel, és azt nem érted, hogyan bírtad ki az egészet. Számvetés, értelemkeresés, s a végén talán békesség.

És nem hallgatom el Előled, amit oly sokan tarkatnak. Hogy a vége, igen, a halál. Hiszem, hogy csak innen nézve vég, a másik oldalról már kezdet. Átkerülés az Isten egyik kezéből a másik kezébe. Igen, hiszem, de micsoda bizalom kell elmerülni benne! Hát ezért kérem az imáidat, kedves Olvasó. Csak egy fohászt minden nap. Értük, a mi időseinkért. Nem csak az Otthonban, de kórházban, családban, garzonban vagy palotában. Bizalomért, hogy megszülessen bennük a béke, és türelemért, hogy elviseljék, míg elérkeznek a célig.

Lázárné Tóth Szilvia

Április 18-án egyházmegyei hittanversenyt tartanak Sopronban.
Várjuk a hittanosok jelentkezését a hitoktatóknál.

Tervezett programok

Csoportjaink alkalmai

böjti istentisztelet minden böjti hétfőn 15 órakor a Fabricius Szeretetotthonban (április 20-ától újra hétfői bibliaóra)

szerdai bibliaóra minden szerdán 18 órakor a kisteremben

énekkar minden szerdán 17 órakor a klubszobában

ifi-Jugendgruppe csütörtökönként és péntekenként felváltva 18 órakor az ifiteremben: március 5-én, 12-én, 20-án, 26-án, április 3-án

Fifi március 28-án, szombaton 9.30-kor

bábcsoport március 14-én és április 18-án, szombaton 10 órakor a kisteremben

női imaóra március 5-én, 19-én, április 2-án és 16-án, csütörtökön 19 órakor a klubszobában

filmklub március 23-án és április 20-án, hétfőn 18 órakor a kisteremben

nőslénykör (férfi beszélgetőkör) március 9-én és április 20-án, hétfőn 20 órakor a klubszobában

Kimenő (asszonykör) március 28-án, szombaton 20 órakor az ifiteremben

Glaubensgesprächskreis – német beszélgetőkör március 13-án és 27-én, pénteken 15.30-kor a lelkészi hivatalban

Kirchenkaffee március 15-én és április 19-én, vasárnap 10 órakor a kisteremben

gyerek-istentiszteleti teaház március 8-án, vasárnap a gyermek-istentisztelet után a kisteremben

baba-mama kör március 4-én, 18-án, április 1-jén és 15-én, szerdán 10 órakor az ifiteremben

Kindergruppe – német gyerekcsoport március 11-én, 25-én, április 8-án és 22-én, szerdán 16.30-kor a kisteremben

barkácskör minden pénteken 15 órakor a társalgóban

Egyéb

Március 6. péntek és 8. szombat között konfirmandus-hétfégét tartunk Révfülöpön.

Március 7-én, szombaton 17 órakor Balogh Lázár orgonaművész koncertje lesz a templomban.

Március 9. hétfő és 11. szerda között háromestés böjti evangélizációt tartunk a nagyteremben. Igét hirdet Ihász Beatrix esperes. Az alkalmak 18 órakor kezdődnek.

Március 14-én, szombaton 8 órától 13 óráig jótékonysági ruhavásár lesz a nagyteremben.

Március 15-én, vasárnap 15 órakor a Juven-tus fúvószenekar ünnepi előadása lesz a nagyteremben.

Március 22-én, vasárnap 17 órakor a Bach mindenkinek országos koncertsorozat részeként Róth Márton és Vadász Attila orgonaművészek koncertje lesz a templomban.

Március 29-én, vasárnap hajnalban óraátállítás lesz.

Április 2-án, csütörtökön 18 órakor Csiszér László énekes jótékonyági koncertje lesz a templomban.

Április 19-én, vasárnap 15 órakor a Sopron Gospel jótékonyági koncertje lesz a Segítség a Mosolyodért Alapítvány szervezésében a templomban.

Gyerek-istentisztelet
Nagycsütörtök
délelőttjén,
április 9-én
9.30-kor a
Nagyteremben

Kíváncsi vagy, hogy milyen az a **húsvéti vacsora**, amelyet Isten népe az egyiptomi szabadulás óta minden évben megünnepel?

Kíváncsi vagy, hogy az Úr Jézus és tanítványai, hogyan ünnepelték meg a **Széder estét**, mit mondott és tett Jézus azon az éjszakán?

Nagycsütörtökön hallhatsz minderről, sőt meg is ízlelheted!

Szeretettel várunk Téged és Családodat!

Gyülekezeti nap, 2020

2020. május 17. vasárnapra gyülekezeti napot szervezünk. Közös istentisztelet után színes programokkal készülünk. Vendégünk lesz Balczó András olimpiai bajnok öttusázó, a nemzet sportolója, tánccházat tart dr. Varga Gyöngyi teológiai oktató, baba-mama tornát, kézműves-foglalkozásokat és közös ebédet is tervezünk. Mindenkit szeretettel várunk!

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2020. böjt- húsvét

március 1. (1. vasárnap böjtben, Invocavit)

- 8.00 magyar: Tóth Károly
- 9.00 német – fiatalok közreműködésével:
Holger Manke
- 9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Pelikán András
- 10.00 magyar („Tízórai”, úrvacsorás): Őri Katalin
- 15.00 Balf: Tóth Károly
- 16.00 kórházkápolna: Tóth Károly

március 5.

- 17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke
- #### március 8. (2. vasárnap böjtben, Reminiscere)
- 8.00 magyar: Pelikán András
 - 9.00 német: Walter Rossmann
 - 9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Pelikán András
 - 10.00 magyar (személyes áldással): Pelikán András
 - 15.00 Balf: Pelikán András
 - 16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András

március 9.

18.00 böjti evangélikációs sorozat a nagyteremben: Ihász Beatrix esperes

március 10.

18.00 böjti evangélikációs sorozat a nagyteremben: Ihász Beatrix esperes

március 11.

18.00 böjti evangélikációs sorozat a nagyteremben: Ihász Beatrix esperes

március 12.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

március 15. (3. vasárnap böjtben, Oculi)

8.00 magyar (úrvacsorás): szupplikáció/
Pelikán András

9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke

9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Tóth Károly

10.00 magyar (úrvacsorás): szupplikáció/
Pelikán András

15.00 Balf (úrvacsorás): szupplikáció/
Pelikán András

március 19.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

március 22. (4. vasárnap böjtben, Laetare)

8.00 magyar: Pelikán András

9.00 német: Holger Manke

9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Benéné Halász Alexandra

10.00 magyar: Pelikán András

15.00 Balf: Pelikán András

16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András

március 26.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

március 29. (5. vasárnap böjtben, Judica)

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly

9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke

9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Tóth Károly

10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly

15.00 Balf: Tóth Károly

március 31.

14.00 Balfi úti idősothton (úrvacsorás): Tóth Károly

15.00 Ikva idősothton (úrvacsorás): Tóth Károly

április 2.

17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke

április 5. (6. vasárnap böjtben, virágvasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András

9.00 német: Holger Manke

9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Pelikán András

10.00 magyar („Tízórai”, úrvacsorás):

Lázárné Tóth Szilvia

15.00 Balf: Pelikán András

16.00 kórházkápolna (úrvacsorás): Pelikán András

április 9. (nagycsütörtök)

9.30 gyermek-istentisztelet a nagyteremben:
Matus Klára

17.00 német (úrvacsorás): Holger Manke

18.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly

április 10. (nagy péntek)

8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András

9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke

10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András

18.00 magyar (passióolvasással, csatlakozóan
úrvacsorás): Tóth Károly

április 11. (nagyszombat)

14.00 német a temetőkápolnában:

Holger Manke

15.00 magyar a temetőkápolnában:

Pelikán András

április 12. (húsvét)

5.30 magyar (úrvacsorás): Pelikán András

8.00 magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel):
Tóth Károly

9.00 német (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel):
Holger Manke

10.00 magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel):
Tóth Károly

15.00 Balf (úrvacsorás): Tóth Károly

16.15 Fertőszentmiklós (úrvacsorás): Tóth Károly

április 13. (húsvéthétfő)

8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András

9.00 német: Holger Manke

10.00 magyar (csatlakozóan úrvacsorás):

Pelikán András

Minden vasárnap a 10 órakor kezdődő templomi istentisztelethez csatlakozóan úrvacsora van.

Nagycsütörtökön 15 órakor úrvacsorás istentisztelet, nagypénteken 15 órakor ökumenikus, passiói istentisztelet, húsvétvasárnap 15 órakor úrvacsorás istentisztelet a Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon kápolnájában. Ezen kívül minden vasárnap 15 órakor istentisztelet a kápolnában (Sopron, Kisfaludy u. 10.) (A hónap első vasárnapján úrvacsorás istentisztelet.)

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja

9400 Sopron, Színház utca 27.

e-mail: sopron@lutheran.hu

web: <http://sopron.lutheran.hu>

tel: 99/523-002; fax: 99/523-003

számlaszám: 11737083-20006895

Nyomtatva 400 példányban.

Várható következő megjelenés:

2020. húsvét

Felelős kiadó: Pelikán András